

ITALIJA JAU KAPITULIAVO

KRISLAI

Dvasioje su "Tautos Vadu."
Kam Tie Pinigai?
Kun. Miluko Knygos.
Turkijos Neutralumas.
Gorlovka.

Rašo R. MIZARA

Keistų pasaulyje dalykų netrūksta. Štai Pittsburgho konferencijos šaukėjai vis skelbė, būk jie nieko bendro neturį su smetonininkais.

Bet konferencijoje dvasia buvo smetoninė. Konferencijoje dalyvavo visi trys Smetonos atstovai: pp. Zadeikis, Budrys ir Daužvardis.

Visi trys ten kalbėjo, visi trys buvo atatinamai pagerbti, visų trijų smetoninė politika pravešta.

Vadinasi, kontinuitetas tęsiamas!

Tenka priminti dar ir tas faktas: konferencijai pirminkavo p. Šimutis — tas pats Šimutis, kuris 1926 metais padėjo Smetonai Lietuvoje įsigalėti, uzurpatoriškai krašto valdžią pasigrobtį.

Naujiemini demokratai dabar su tais ponais bučiuojasi, dabar jiems katutes ploja, dabar jų politiką vykdo!

Brooklyniskė Amerika praneša vieną įdomią žinią:

"Kunigų Vienybės pastangomis ir nenulstamu darbu," rašo ji, "Lietuvos reikalams nuėjo 120,000 dolerių..."

Lietuvos reikalams? Jeigu taip, tai kur tie pinigai nuėjo?

Iki šiol mes girdėjome, jog Kunigų Vienybė renka iš lietuvių katalikų pinigų ir siunčia į Vatikaną. Kodėl gi Amerika negali to fakto pripažinti?

Atrodo, kad Amerika vis nedrįsta, vis bijosi. Nes jeigu ji tą faktą pripažintų, tai juk aukotojai tuomet žinos, kad tie pinigai nuėjo ne Lietuvos reikalams, bet Vatikano politikos reikalams.

Vienas laikraštis rašo, jog nelabai seniai mirusiojo kun. Antano Miluko parašytos ir išleistos knygos "dabar parduodamos popieriaus fabrikams pagal svorį."

Galimas daiktas.

Reikia pripažinti, kad kun. Miluko knyga buvo labai gremėždiška kalba parašyta ir daugiausiai apie kuniginę politiką, — šią politiką garbinančių. Todėl žmonių masės jų nepirko ir neskaitė. Kunigai, kurie turi pinigų ir laiko, jų skaityti taipgi nepaiso.

Na, ir dėl to štai kas atsitiko: knygos parduodamos fabrikams!

Maskvoje išleidinėjamas žurnalas Karas ir Darbininkų Klasė kritikuoja Turkiją dėl josios neutralumo šiame kare.

Nurodoma, kad tokis neutralumas tetarnauja Hitleriui, o ne Jungtinėms Tautoms.

Svedijos neutralumas taipgi tarnauja Hitleriui, o ne Jungtinėms Tautoms.

Jeį šiandien Turkija, Švedija, Šveicarija ir Portugalija stotų Jungtinių Tautų pusėn ir apskelbtų karą hitlerinei Vokietijai, matytume, kiek daug tas pasitarnautų greitesniam hitlerizmo sunaikinimui.

Prieš keletą dienų Raudonoji Armija atsiėmė iš okupantų netoli Stalino esantį miestelį Gorlovka.

Šių žodžių rašytojui 1931 m. teko išbūti Gorlovkoje keletą dienų. Tuomet ten veikė dvi didelės anglies kasyklos; keletas svarbių fabriku; buvo teatras, puiki salė.

Be abejo, piktieji okupantai dabar bus viską sugriovę, išdeginę.

Bet jie už tai turės atmokėti!

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 212

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STAZK 2-3878

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Rugsėjo-Sept. 9, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

RAUDONARMIEČIAI ATVADAVO STALINO DIDMIESTĮ PER 2 MĖNESIU SOVIETAI UŽMUŠĖ 420,000 NACIŲ, SUŽEIDĖ 1,080,000 IR NELAISVĖN PAĖMĖ 38,600

ARTEJA SOVIETŲ, ANGLŲ IR AMERIKOS SUEIGA, SAKO ROOSEVELTAS

Washington. — Prezid. Rooseveltas rugs. 7 d. pranešė, jog nuo praeito šeštadienio padaryta žingsnių pirmyn linkui sueigos tarp jo paties, premjero Stalino ir Anglijos ministerio pirminko Churchillo. Prezidentas sakė, kad jis tikisi daugiau žinių tuo reikalu po dienos ar dviejų.

Anglų premjeras Churchillas dar pasilieka Washington, menama, tokiam

atsitikimui, kaip: Bendra konferencija su Sovietų pasiuntiniais, laukiama Italijos pasidavimas ar naujas didelis amerikiečių-anglų žygis prieš vokiečius Europos sausumoje.

Pirm prez. Roosevelt pranešimo apie laukiamą pasitarimą su Stalinu, Amerikos valstybės sekretorius kalbėjosi su naujuoju Sovietų ambasadorium Andriam A. Gromyko.

ROOSEVELTAS TIKISI, JOG KITI KRASTAI ATSITEIS LEND-LEASE SKOLAS

Washington. — Prezid. Rooseveltas sakė, nors Amerika nelaukia, kad kiti kraštai, gavę jos paramos iš Lend - Lease (paskolų) fondo, atsisteistų doleriais, bet jis pats ir dauguma tų kraštų turi vilties, jog bus

atsiteista Jungtinėms Valstijoms, kiek tik jie išgalės. Jei ne pinigais, tai kitais būdais (pavyzdžiui, prekyba) jie galės Amerikai atsisteisti.

Šiuom pareiškimu prezidentas atitaisė klaidingą įspūdį, kurį padarė jo vardu paskelbtas laiškas ryšium su raportu apie Lend-Lease paskolas. Tas laiškas sakė, kad karo laimėjimas tai būsią vienintėlis Amerikai atsisteisimas, ir ji daugiau nieko nereikalaujanti.

Gen. Marshall Sako: Jau Viskas Prirengta Įsiveržt Vakarų Europon

Washington, rugs. 8. — Generalas Marshall, Jungtinių Valstijų karo štabo galva, pareiškė, kad jau visos amerikiečių ir anglų jėgos yra faktinai prirengtos įsiveržimui į šiaurvakarinę Europą prieš Hitlerį. Pergalė prieš nacius užtikrinta, nors karas dar galės užtrukti, pastebėjo gen. Marshall.

Talkininkai Apgula Japonus Lae

Australija, rugs. 8. — Amerikiečiai ir australai pradeda apgult svarbiąją japonų karo bazę Lae, Naujojoje Guinejoj. Kiti Talkininkų kariuomenės daliniai šturmuoja japonus arti Salamaua, 18 mylių į pietus nuo Lae.

Australai pasiekė punktus tik už keturių mylių nuo japonų Malahang lėktuvų aikštės, Lae apylinkėse.

Naujojon Guinejon vis daugiau įgabenama lėktuvais amerikiečių ir australų prieš japonus.

Sovietiniai Kovūnai Sunaikino Bei Pagrobė Tūkstančius Priešų Tankų, Lėktuvų ir Kt. Pabūklų

Oficialiai Sovietų Pranešimai

Washington, rugs. 7. — Jungtinių Valstijų Federalė Susisiekimų Komisija paskelbė sekamą Maskvos radijo pranešimą apie vokiečių nuostolius per du mėnesius Sovietų ofensyvo:

Per du mėnesius vasaros mėšiu nuo liepos 5 iki rugs. 5 d. šiemet Sovietų kariuomenė visose fronto dalyse sunaikino 5,729 priešų lėktuvus, 8,400 tankų, 5,912 kanuolių ir 28,000 trokų ir kitokių automobilių.

Viso buvo užmušta daugiau kaip 420 tūkstančių vokiečių karių ir oficerių.

SOVIETŲ KARIAI PAĖMĖ GALINGĄJĄ VOKIEČIŲ TVIRTUMĄ STALINO

Berlyno radijas paskelbė trečiądienio rytą, kad vokiečiai jau apleidę miestą Stalino.

Naciai giriasi, kad pirm pasitraukiant iš Stalino, jie sunaikinę visus to miesto įrengimus, turinius bent kiek karinės svarbos.

Tikrumoj ne patys hitlerininkai "pagal planą" pasitraukė iš Stalino, bet juos raudonarmiečiai laukan išmušė. Pirm negu sovietiniai kariai galutinai šturmuo nacius Stalino mieste, jie užėjo priešams užnugarėn iš šiaur-vakarinio

rių. Kautynėse nuo liepos 5 iki rugs. 5 d. bent pusantro milijono vokiečių karių vi ir oficerių buvo išmušta iš veikimo kaip užmuštų ir sužeistų.

Tuo pačiu laikotarpiu sovietiniai kariai pagrobė 1,041-ą vokiečių tanką; 2,018 kanuolių, tame skaičiuje ir motorizuotų kanuolių; 5,382 kulkosvaidžius ir 7,853 automobilius ir trokus.

38 tūkstančiai 600 vokiečių karių vi ir oficerių buvo nelaisvėn paėmta.

(Tuo pačiu laiku Raudonoji Armija atvadavo 30,000 ketvirtainių mylių plotus.)

PRENEŠAMA, JOG KURIASI BENDRA AMERIKOS-ANGLŲ- SOVIETŲ TARYBA

London. — Einama link bendrosios tarybos sudarymo tarp Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Sovietų Sąjungos, kaip praneša amerikinės spaudos korespondentai iš Londono. Šiuo tarpu daroma pasirošimai sueigai tarp Amerikos valstybės ministerio Cordell Hullo, Anglijos užsienių reikalų ministerio A. Edeno ir Sovietų užsienių reikalų komisaro Viačeslavo Molotovo.

Bendroji Amerikos - So-

vietai daliniai rietė apsupimo lanką iš pietų šono. Tuomet vokiečiai, bijodami visiško apsupimo - sunaikinimo, šturmuojami iš trijų pusių, ir spruko iš Stalino, kurie dar galėjo pasprukti.

Miestas Stalino, didis anglies - geležies pramonės centras Doneco Baseine, buvo viena iš pačių galingiausių Hitlerio tvirtumų prieš sovietiniame fronte. Vyriausios nacių štabo sėdėba taipgi buvo šiame mieste. Stalino pirm karo turėjo apie pusę milijono gyventojų.

vietai - Anglijos taryba, susidarysianti iš jų valdininkų ir žinovų, "spręs kylančius Europoj politinius klausimus ir derins politinį ir karinę strategiją tarp Amerikos - Anglijos ir Sovietų Sąjungos", kaip teigė vietai New Yorko Times londoniškis korespondentas Drew Middleton. Sakoma, jog į tokią bendrąją trijų galingiausių valstybių tarybą toliau galėtų būti priimta Francija, Turkija ir tūli kiti kraštai. Karą laimėjus,

ITALŲ VALDŽIA PASIDAVĖ BESALYGINIAI, --- PRANEŠA EISENHOWER

Šiaur. Afrika, rugs. 8. — Generalas Dwight Eisenhower, vyriausias amerikiečių ir anglų komandierius, oficialiai pranešė, kad Italijos premjero Badoglio ir karaliaus Viktoro Emmanuelio valdžia besalyginiai pasidavė amerikiečiams.

Amerikiečių - anglų komanda suteikė tik kai kurias trumpalaikes paliaubų sąlygas ginkluotom italų jėgom, ypač Italijos žmoniems.

Taigi Italija viso po trejų metų ir trijų mėnesių tapo išmušta iš fašistų Ašies karo.

Italija be jokių sąlygų iš savo pusės pasidavė Jungtinėms Tautoms už kelių valandų po to, kai naujos Talkininkų jėgos išsikėlė krantan apie 40 mylių į šiaurį nuo dabartinės anglų linijos Calabrijoj, pietinėje Italijoj.

Generolo Montgomery'o

vadovaujama anglų kandaiečių armija, įsiveržus praeitą penktadienį iš Sicilijos į pačią Italiją, galutinai įtikino Romą, kad būtų bergėdi tolesni italų besipriešinimai.

Dabar, pirm Italijai visiškai pasiduodant, Amerikos ir Anglijos lėktuvai galinagai triuškino visus karinius fašistų įrengimus pradendant nuo Foggia, Neapolio srityje, ir baigiant Calabria, pietiniame Italijos "nykštyje."

Berlyno radijas sakė, kad Septintoji Amerikos armija dideliu laivų skaičium plaukia per Viduržemio Jūrą linkui pietinės Europos.

Amerikiečių artilerija ir oro bombos nutildė japonų kanuoles Viloj, Kolombanagaros saloj, centraliniame Saliamono salyne.

RAUDONOJI ARMIJA APEINA SVARBŪJŲ NACIŲ GELŽKELIŲ MAZGĄ BACHMAČĄ

London, rugs. 8. — Sovietų kariuomenė atėmė iš vokiečių Česnokovką miestą su geležinkelio stočia, 6 mylių į šiaurvakarius nuo Bachmačo, mazgo geležinkelio, einančių iš Briansko ir Kursko į Ukrainos sostinę Kijevą ir iš Gomelio per visą Ukrainą į pačius pietus. Su Česnokovkos užėmimu raudonarmiečiai perkirto naciam svarbią geležinkelį į Gomelį ir šonu apejo priešus pačiame Bachmače.

Per dieną sovietiniai kovūnai įvairiose fronto dalyse užmušė daugiau kaip 8,400 hitlerininkų ir atkariavo ilgą eilę geležinkelio stočių, miestų, miestelių ir kaimų — viso daugiau kaip 300 gyvenamųjų vietovių.

Tą dieną Raudonoji Armija pažygiavo iki 13 mylių pirmyn į vakarus ir pietvakarus nuo Charkovo ir kitur Doneco Baseine. Su naujaisiais laimėjimais Sovietai atvadavo jau daugiau kaip du trečdalius Doneco Baseino, pramonin-

pamatinis tarybos tikslas būtų taiką palaikyti prieš bet kokius naujus užpuolikus.

giausios angliakasyklų ir plieno imonių srities, užtai vadinamos sovietine Pennsylvanija.

Miesto Stalino Paėmimas tai Viena iš Didžiausių Pergalių

Maskva, rugs. 8. — Sovietai oficialiai patvirtino, kad jie atėmė iš vokiečių miestą Stalino. Tatai laikoma tokia svarbia Raudonosios Armijos pergale, kaip ir Charkovo atdavimas. Naciai laikė miestą Stalino savo naguose nuo 1941 m. spalio 21 d.

Amerikos Lakūnai Pleškina Nacių Stovyklas

London, rugs. 8. — Jungtinių Valstijų bombanešiai triuškino nacių lėktuvų stovyklas Amiens ir Abbeville, Francijoj.

Anglų lakūnai bombardavo ir apšaudė vokiečių naudojamus geležinkelius ir lėktuvų aikštes Francijoj ir Belgijoj.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STAG 2-3878

President Jos. Woloski
Secretary Treasurer D. M. Skoll
Editor Roy Mizars

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Karas Italijoje ir Antras Frontas

Pagaliau Anglijos ir Kanados ginkluotos jėgos išlipo pačiame pietiniame Italijos gale, arba, kaip priprasta sakyti, "bato pirštuose."

Italija yra panaši į batą—iš šiaurės atsikišęs į pietus. Iš rytų pusės jos pakraščius skalauja Adriatiško Jūros, iš pietvakarų— Viduržemio Jūros. Iš šiaurės į pietus Italija turi apie 800 amerikoniškų mylių ilgio, ir apie 100 arba 125 mylios pločio. Aplinkui, pajūriais pravesta gelžkeliai, kurie vietomis skersai Italiją sujungti. Italija turi daugybę tinkamų prieplaukų.

Italijos fašistams ginti patį jos pietinį galą — "pirštus" ar "kulni" yra nelengva, nes Anglijos ir Amerikos lėktuvai bombarduoja gelžkelius ir kelius, o vietomis jos susisiekimą daužo Jungtinių Tautų ir karo laivai.

Aišku, kad Italijos fašistai ir Vokietijos naciai laikysis trūkumo taktikos, tai yra, kenkimo Anglijos ir Amerikos jėgoms žygiuoti išilgai tai Italijos "batą." Aišku, kad fašistų apsigynimo linijos yra tik šiaurinėje dalyje. Numatoma, pirmoji fašistų apsigynimo linija eina nuo Leğhorn per Florence linkui San Marino ir Ancona, tai yra, nuo Viduržemio Jūros skersai Italiją linkui Adriatiško Jūros, apie 500 mylių į šiaurę nuo tos vietos, kur yra išlipo anglų 8-toji armija.

Antra jau galingesnė fašistų linija yra išilgai Po upės, o trečia ant linijos Milano - Brėscia - Verona - Padua ir Venecija. Po šios linijos Italija baigiasi ir nacių Vokietiją apsaugoja didžiuliai Alpių kalnai.

Gamtinės Apsigynimo Tvirtumos

Taiigi, kaip matome, per Italiją labai ilgas ir sunkus kelias linkui pačios nacių Vokietijos. Mums atrodo, kad jeigu Italijos liaudis iš vidaus nesuaprogdins nacių ir Italijos valdovų planų, tai labai sunki ten bus kova. Jau kur anglų armija išsikėlė, visai arti yra didelių tolinių kalnų, kurie turi po 6,000 pėdų. Ir taip išilgai visą Italiją, kalnas ant kalno; gelžkeliai praversti pakalnėmis ir per daugybę tunelių. Kad tokias pozicijas ginti, nereikia didelių armijų. Užteks keliems šimtams fašistų isidrutinti kur ant kalno ir sunku juos bus išmušti. Užgriauš jie kokį tunelį ir pirmyn ėjimas bus ant ilgo sulaikytas. Užtenka prisiminti, kad apie mėnesį laiko anglūs laikė prie Etna kalno Sicilijoje.

Todėl laukti, kad anglų-amerikiečių armijos greitai eity pirmyn Italijoje, negalima. Ir reikia atminti, kad kada visa Italija bus užimta, tai ir tada prieš mus bus didžiuliai Alpių kalnai, tai yra, galingiausias priešio pozicijas. Mums atrodo, kad jeigu anglų-amerikiečių armijos būtų į Italiją įsiveržusios tada, kada Mussolinis nusirito, kada Italijos žmonės demonstravo už taiką, tai būtume daugliau atsiėkę. Dabar mažas "nykštu-

kas" karalius ir jo generolas Badoglio žymiai apramino, apgavo, Italijos žmones, o Hitleris pasiuntė kelioliką savo divizijų Italijon.

Ar tai Yra Antras Frontas?

Tūli radio komentatoriai, kurie nuolat, niekina mūsų talkininkę Sovietų Sąjungą, garsiai šaukia, kad Italijoje atsiradė vyriausias mūsų frontas.

Aišku, kad kur tik mes kovojame, kur tik tai laimime, tai yra svarbu. Bet jau iš anksto galima numatyti, kad mūsų kovos Italijos labai mažai, o gal ir visai ilgai nedarys reikšmės ir rytinį frontą?

Kodėl? Todėl, kad Italijoje nereikalinga bus nei mums, nei Italijai, nei Vokietijai turėti daug jėgų. Jeigu frontas bus stumiamas iš pietų, nuo Reggio Calabria linkui Neapolio, Taranto, Romos ir toliau į šiaurę, tai jis negalės sugerti daugiau iš mūsų pusės jėgų, kaip 300,000, o gal ir mažiau. Gi Italijos fašistai turi savo jėgų daugiau ir su maža Hitlerio pagalba jie ilgai ir atkakliai galės trukdyti Amerikos-Anglijos pirmyn ėjimą.

Taiigi, jeigu nebus atidarytas prieš Hitlerį antras frontas Francūzijoje ir Belgijoje, tai kovos Italijoje ne tik neatitruks iš rytinio fronto kelių desėtkų Hitlerio divizijų, bet, vargiai jos atitruks nors vieną diviziją.

Jungtinių Tautų karo laimėjimas reikalauja, kad Anglija ir Amerika atitruktų iš Sovietų Sąjungos nuo 50 iki 60 Hitlerio divizijų. Pagal "N. Y. Times", dabar Hitleris ir jo pakalikai prieš Sovietų Sąjungą turi iki 230 divizijų. Sovietų Sąjungą nori, kad Anglija ir Amerika atitruktų nors vieną trečdali ar ketvirtadali Hitlerio divizijų, kad Raudonoji Armija sekingiau galėtų žygiuoti pirmyn. O vakarų demokratijos tą gali padaryti tik užpildamos Hitlerį Francūzijoje ir Belgijoje, tuo pat kartu suruošdamos tokias diversijas, kaip Italijoje.

Rugsėjo 5 d. ir N. Y. Times rašo, kad "Talkininkų invazija Italijoje, tai nėra antras frontas, kokio rūšai reikalavo, frontas, kuris atitruktų į Vakaru Europą apie 40 divizijų iš 230 Ašies esamų divizijų prieš Rusiją."

Ir iš Londono rašo Mr. Drew Middleton, kad "antrą frontą rūšai supranta antrą frontą Vakaru Europoje, bet ne Italijoje ir ne Balkanuose."

Reiškia, kol kas antrą frontą nėra, o be jo karą laimėti bus labai sunku. Tik jo atidarymas, tik bendras kariavimas prieš Hitlerį ir jo gausias priartins karo galą, sumažins mūsų aukas ir sustvirtins Jungtinių Tautų ryšius ne vien karo laimėjimui, bet ir taikos išlaikymui.

Plėšikai ir Karas

Komercinė spauda nesiliauja raudojus dėl "per aukštų" taksų ant didžiųjų pelnų. Girdi, kapitalui nebelineka iniciatyvos, kai jis esti per daug aptakusotas. Vienas iš didžiųjų argumentų prieš Roosevelt administraciją, tai kad jina kraunanti ir kraunanti taksus ant kompanijų ir korporacijų pelnų, tuom jina trūkianti gamybą.

Bet arčiau pasiziūrėję į faktus, mes tuojau pamatome, kad tos spaudos ašarojimas yra gryna apgavystė. Nei karas, nei aukšti taksai industrinio plėšikavimo nepajėgė prasalinti.

Tiesa, ant per didelių pelnų yra uždėti specialiai, gana aukšti taksai. Bet įstatymai draudžia atimti tų pelnų daugiau, kaip 80 nuošimčių. Vadinasi, jeigu prie normališku pelnų kapitalistas pasidarė šimtą tūkstančių dolerių dar viršpelnių, tai valdžia gali iš jo atimti tik 80 tūkstančių dolerių, o 20 tūkst. dolerių jam pasilieka kišeniuje. O daugybės korporacijų pelnai tiek pakilo, jog visoje Amerikos istorijoje nėra buvę tokio pakilimo. Kai kurių korporacijų, turinčių iš valdžios karinius kontraktus, pelnai pakilo ant 2,113 nuošimčių! Pavyzdžiui, Edward G. Budd Manufacturing Co. pelnai pakilo nuo \$236,000, iki \$5,222,000, arba 2,113 nuos. Bath Iron Works savo pelnus padidino nuo \$260,000 iki \$3,743,000 arba 1,340 nuos. American Type Founders, Inc., pelnai pakilo nuo \$131,000, iki \$2,161,000. Reikia atminti, kad šis pakilimas yra po apmokėjimo visų taksų.

Cionai paduota tikrai keletas pavyzdžių. Panašių atsitikimų rasime šimtus.

KAIP AŠ KARIAUJU SU VOKIETIAIS

Laikė karo aš buvau 17 kartų mūšiuose. Visko prisiejo pamėginti ir kulkosvaidžių ugnies, minu ir bombų atskalu. Ir jei ne kairioji ausis, per-pus numušta, tai visai būtų nežymu — kariavau aš, ar ne.

— Kaip tu, Mikolai išėjai sausas iš vandens? — klausia mane kovotojai. Aš jiems atsakau: linksniau reikia gyventi fronte, vyrūčiai, tada vokietys nesulaipins jūsų autoriteta.

Išties pasakysiu jums: aš daugiausiai bijausi liudėsio — jis baisiau mirties. Ši baimė pas mane atsirado dar prieš karą. Gyvenau aš tada Nikolaevsko apskrityje ir dirbau sovchoze gyvulių prižiūrėtoju. Liūdėsi buvo vaikšioti paskui juos nuo ryto iki vakaro po stepes vasaros karštyje. Kad linksniau būtų, aš užsiimdavau visokiais darbais: pasidariau sau gražų klernatą, dirbau šaukštus, stacioną vištine, lipdydavau iš molio teliuką.

Kada papuoliau į kariuomenę, patekau ant fronto, liudėsis mane neapleido. Būdavo, sėdi apkase, žiemą šalta, kojos ir rankos atšalę, o vokietys kaip tyčia tykoja, negalima nei pasišildyti. Kariai pradeda prisiminti apie namus, šeimynas ir dar sunkiau pasidaro ant širdies.

Atsimenu vieną kartą mūsų skyrius užėmė vieną apsaugą ir mes apsigojom ant vieno kalniuko, arti prieš mus buvo kaimas viename klonelyje, o už jo vokiečiai, muša mus iš artilerijos, kad nei atsikvėpt ne duoda. Svidinius leidžia iš minosvaidžių ir šauda iš kulkosvaidžių. Mes irgi neatsiliekam ir mušam į juos. Artileristams ir minosvaidininkams yra darbo, o aš sėdžiu su savo automatu be jokio užsiėmimo. Praėjo viena diena, antra, trečia. Na kiek gi galima dar taip sėdėt? Draugai man sako: pakol tave dar neužklupo vokietys, sėdek ir lauk. Užeis, ims artintis — tada plik. Bet prieš mūsų aš apsiėmiau sau užduotį, užmušt aštuonis vokiečius.

Sėdžiu ir manau sau, pasibaigs mūšis, artileristai ir minosvaidininkai suves savo darbo sąskaitas, o ką aš skaitysiu? Nutariau taip veikti: geriau pačiam įeikoti vokiečių, nesulaukiant, kol jie tave ras.

Iš mūsų apsigynimo linijų į kaimą, ranka gali pasiekti.

Nušliaužiau aš šliaužė į kaimą. Mano laimei kaimas aš pataikiau prie didelio kluono iš storų rąstų. Palindau aš pakluonėn ir su automatu prisitaisiau taip, kaip pas save namie, geriau ir būt negali. Iš čia galiau apšaudyti gerą smotą kelio, kuris tysoja per kaimą vokiečių link. Kaip tik užsibaigė mūsų artilerijos prirengiamoji ugnis, grupės vokiečių su automatais pasidrasino ir pradėjo slinkti per kaimą keliu mūsų pusėn. Matomai jie norėjo užimt namus ir ten likti. Vot, čia tai ir prasidėjo mano darbas. Tik pasirodys grupė vokiečių ant kelio, aš vokietį tuoj pasodinu ant savo automato taikiklio, paukšt... ir nuširina vokietys. Išguldžiau aš pirmą grupę vokiečių, pa-

skiau ir antrą. Vokiečiai atsiminė... Jie suprato, kad aš kur nors gėroj vje-toj sėdžiu ir pradėjo šaudyti iš kanuolių. Namų kaimė daug, ne iš karto sužinoši, kuriam reikia paleist sviedinį. Paskui mane peršliaužė mūsų kariai, užėmė gricijas ir prasidėjo kruvini mūšiai. Daug mes ten jų primušėm. Po mūšio pradėjom mes vesti sąskaitas ir žiūrėti, kas ką padirbo. Ant mano asmens liūdymo, vadas užrašė: "Sunaikino dvidešimt vokiečių."

Mūsų dalinis gavo įsakymą užimti vieną aukštumą ir peršliaužti priešuo užnugarin. Leidomės mes, bet iš vienos kalnelio pusės ir iš kitos buvo apstiprinę vokiečiai ir mus užtėmė paleido ant mūsų kryžiaivą ugnį. Prigulėm mes prie žemės, o kulkos taip ir švilpia. Žiūrėtis reikia; suras ji tave ir prikals prie žemės. Baisu tokiose minutėse. Už kiek laiko vienas vokiečių apsitvirtinimas nutilo. Mūsų artileristai pasistorojo. Bet kitas dar smarčiau mušė.

— Gulėk — sakė man draugas, — greit mūsų artileristai nutildys ir antrą tvirtumą, tada eisime. Minutės bėgo, bet vokiečių tvirtumą dirbo be pertraukos. Čia jau aš negalėjau pakęst. Paprašiau pas vadą leidimo ir kai lapė pradėjau šliaužti. Šliaužiu, o galvoje visai ne toš mintys, kurios buvo begulint man su draugais. Man rodėsi,

kad aš šliaužiau labai toli, kad iš mano draugų nieks nesiliko gyvųjų tarpė.

Prisiliaužiau prie apsitvirtinimo ir paleidau vieną granatą į žiotis. Nutilo vokiečiai ir aš jiems dar dvi pasiunčiau, tada užsidarė durys. Mūsų kariai pasipylė iš visų pusių ir leidosi prie tikslo, pirma jų bėgau ir aš.

Mūsų dalinis savo užduotį išpildė. Visi mūsų kariai ir vadas buvo patenkinti, bet aš nevisai. Nevisai todėl, kad įsiskarščiaęs užmiršau pažiūrėti į tvirtumą ir suskaičiuoti, kiek ten vokiečių sudraskiau. Mano knygutėje yra užrašyta, kad sudraskiau apsitvirtinimą, bet kiek ten jų žuvo, nieks ir po šiai dienai nežino.

Kada mane klausia, kaip tavo kairioji ausis? Tai aš atsakau: iš neatsargumo. Ir tas tikra tiesa.

Pats gerai žinau, kad kare be sužeistų ir užmuštų neapsieisi. Bet aš ne visas žaizdas ir mirtį pripažįstu. Jeigu karys mušasi iki psichutinio šovinio ir pats miršta, tai mirtis yra teisinga, bet jeigu tave sužeidė, ar užmušė, ten kur galima buvo vokiečius apeiti gudrumu — reiškia, kad tu elgiaisi blogai.

Daug kartų teko man būti labai karštuose slastuose. Naujas mano šinelius, gautas gegužio mėnesyje, turi penkias skylės, pramuštas sviedinių šukėmis, o pats aš išlikau nepajudintas. Vieną kartą šukė pataikė man į kairįjį šoną, pramušė šinelį, bet ant kūno likosi tik mėlėna žymė.

Pittsburgho Konferencija Baigėsi Pasisakymu Šturmuoti už Atsteigimą Smetoniškojo Režimo

Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija, Pittsburghe, po dviejų dienų prakalbų per ponus ir ponias, pasizadėjo šturmuoti už atsteigimą Lietuvoje smetoniško režimo ir prieš tuos lietuvius Amerikoje, kurie jam priešingi, kurie stoja už Lietuvos žmonių teisę apsispręsti.

Nepadarykite klaidos — šios konferencijos vadai, veikiantį sutartyje su Smetona, priežiūroje jo ministrų, nenori, kad jūs su-prastumėt, jog norima vėl smetonizmas užkarti Lietuvos žmonėms. Jie taip ir pesakė. Savo oficialėse kalbose jie tik kalbėjo už "laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, o pamatinę rezoliuciją, kurią skaitė kun. Vaskas, net pasisakoma, jog jų Lietuva "suteiks laisvo žmogaus ir piliečio teises visiems Lietuvos žmonėms."

Ir jeigu jūs nežinojote ar užmiršote nuo smetonininkų kulkų kritusius Požėlą, Giedrį, Ciornį, Greifenbergerį, Suvalkijos ūkininkus ir daug kitų nužudytų ar laipšniškai Smetonos kalėjimuose nukankintų žmonių, jūs manytumėt Lietuvos angelų sąrgų posėdyje atsidūręs ir jiems čia paklotum paskutinę savo ar ir pusiau pasiskolintą simtine, kaip kad aš anais metais paklojav šimtinę Lietuvos Abstatymo Bendrovės steigimui ir tos šimtinės daugiau nemėčiau.

Beje, daugelis darbo žmo-

nių ir šiandieną čia paliko savo penkines ir dešimkes naudai smetonininkų, pasisilpusių po Lietuvos "laisvinimo" obalsiu.

Kad smetonininkai gataivi, kad ir šiandien Lietu-vo maršuoti su savo kulkų ir kalėjimų "laisvė" Lietuvos žmonėms, geriausiai pasakė Leonardas Šimutis, konferencijos pirmininkas, kuris, pagautas ūpo, užgriovė, — kad:

"Amerikos kariuomenė įgyjavo Italijon ir kada užkariaus visą Europą, mes nusinešime savo statutą (Amer. Liet. Tarybos. — Rep.) su didžiausiomis iškilėmis ir nepriklausomą Lietuvą ir padėsime muziejuje."

Antrą dieną, kaip ir pirmąją, oficialų kalbos (kalbėjo Daužvardis), buvo labai atsargios, taipgi ir rezoliucijos, kad neušitraukti valstybės departamento rūstybės. Už tai vitrijolišką nuodų purvą ant Amerikos talkininkės Sovietų Sąjungos išpylė jų pakalikė ponias Devenienė ir tūli kitį, kurie pasakė sakinį apie nacių okupaciją ir pusvalandį kalbėjo apie rusų blogumą ir pronacišką smetonininkų (jie juos vadina Lietuvos tremtiniais) "kančias Sibire." Moterys verkė ponias Devenienė kalbant. Išties verkčiau ir aš, jeigu nežinočiau, kad po "bado ir kančių" pas bolševikus, Amerikon atvykus neužilgo nusipirko namus.

Priedangai to aiškiai an-

— Sekasi tau, Mikolai — sakydavo kariai.

Su kairija ausimi išėjo tokia istorija. Ėjome mes antpuolin ir mus pasitiko kulkosvaidžių ugnimi. Vyrai sugulė, o aš pasikarščia-vau ir bėgu pirmyn, kulka pataikė man į šalmą ir pramušė, o jos atskala nukirto man pusę ausies. Mūsų vadas duoda įsakymą:

— Mikolai, šliaužk atgal pas sanitarą!

Šliaužiu aš, o čia mūsų paaštrėjo. Yra darbo mano automatui...

Pasidarijau aš perrisimą, kad sustabdyt kraują, įlin-dau į apkasą pas kulkosvaidininką, pradėjau tvarkyt kaspinus ir duot jam. Daug mes su juo tada pasidarbo-vom... Ant mano asmeninės knygutės yra užrašyta, kad aš užmušiau 27 vokiečius, susprogdinau tvirtumą, pagavau penkis špionus. Bet mūsų dalyje yra vienas karys, kurį aš pradžioje karo mokinau. Jis išnaikino virš šimtinę vokiečių. Štai aš dabar ir mislinu, kaip man dabar pralenkt savo drauga, kaip daugiau išliet vokiško kraujo už nuteriotą mano Ukra-rainą!

("Momentas")

Washington. — Kainų administracija išpėjo, kad ir toliau rugsėjo mėnesį civiliai gyventojai negaus daugiau pirkti mėsos, kaip dabar.

Maskva, rugs. 7. — Nežiūrint prasidėjusių trukdančių liūčių, Sovietai tebežygiuoja pirmyn prieš vokiečius.

Taryba palikta ta pati. Statutas priimtas be skaitymo. Priimta daug rezoliucijų, žinoma, varde "visų patrijotingų lietuvių," visos mušančios į smetonišką būbną. O rezoliucijos pasveikinimui lietuvių raudonarmiečių pulkų, kurie krovai Heja už Lietuvos laisvę, neskaityt, paliko prie "mažaverčių" Tarybai skaityti, kur nepasieks delegatų ausies. Man pavýko gauti nuo delegato rezoliucijos kopiją ir ji prie progos bus talpinama spaudoje.

Tarybos veiksmų rezoliucijoj 7 punktai liečia propagandą už atsteigimą smetonizmo, 1 punktas specialiai taikomas prieš tuos, kurie seniai remia karą už Lietuvos išlaisvinimą — prieš progresyvius ir 1 punktas pažaduoti remti kare nukentėjusius lietuvius, bet tik tada ir tomis išlygomis, jeigu Sovietų Sąjunga pasiekvies Ameriką ir kitas talkininkes šalis atsiusti smetonininkams patinkamą komitetą išdalinimui tos pašalpos, nes, saiko, Sovietai siuntinius leidžia per cenzūrą.

Rep.



UŽ LIETUVOS LAISVĘ

KOVŲ EPIZODAI

Rašo JONAS MARCINKIČIUS

REPORTAŽAS IŠ FRONTO

MES GRĮŽTAME SMARKIAU MUŠTI PRIEŠĄ

Pavasario saulutė linksmi švietė. Prie fašistų sugriauto namo šnekučiuojasi 24 kovotojai, grįžusieji iš ligoninių. Jie jau yra buvę kovos lauke ir išsigydę savo žaizdas laukia, kad juos greičiau vėl pasiųstų į pirmąsias pozicijas. Pirmasis stovi kovotojas Bankas. Puolimo metu prie N. kaimo jis ėjo drąsiai pirmyn, nukovė du vokiečius ir lengvai sužeistas dalinio vado buvo pakeltas į vyr. seržantus. Medpункte išbuvęs dešimt dienų, drg. Bankas sako:

— Kovos laukas yra didelė mokykla. Aš pasižadau kovoti su grobuonių vokiečiais iki paskutiniu atodūsiu. Prie manęs prieina vis daugiau ir daugiau grįžtančių iš ligoninės. Jaunas rašytojas Petras Žuklys, pareiškė:

— Man patikėtąjį ginklą aš pavartoju tinkamai. Du vokiečius snaiperius nudėjau. Vienas vokiečius mane sužeidė į petį, bet, kaip matote, aš sveikas ir grįžtu su didžiausiu pasitenkinimu, nes žinau, kad ryt poryt, per pirmuosius mėšius įgijęs didesnę patyrimą, aš amžinųjų savo priešų nudėsiu dvigubai daugiau.

Kovotojas Baltrukonis jau trečią kartą kaunasi su vokiškais fašistais. Ne vieną jo paleistą kulka vokiečiai pajuto ties Pustoška, kelioliką taiklių granatų jis yra numetęs į vokiečių blindadžus Kalinio fronte, o čia jis vienas pirmųjų išiveržė į vokiečių apkasus ir nudėjo vieną karininką ir tris kareivius.

Sunkių valandų teko išgyventi sužeistiesiems, — pasakoja jisai. — Bet mūsų junginio daktarai ir sesutės parodė tiek pasišventimo kad viską buvo lengviau iškęsti. Ryt mūšis. Ir aš galiu pasakyti, kad dėl manęs gėdos neturėsit.

Grįžusieji iš ligoninių prisiekia kaip vienas mušti priešą dar taikliau ir sumaniau. Tai vis darbo žmonės, kilę iš Šiaulių, Rokiškio ir kitų Lietuvos miestų, ir visi jaučia, kad lietuviškojo junginio garbė turi būti pačioje aukštumoje.

DVIKOVA SU PRIEŠO SNAIPERIU

Nuo pat ryto mūsų dalinį apšaudė kažkur pasislėpęs priešas snaiperis. Jį sunaikinti vadas pavėdė gerusiam dalinio snaiperiu, raudonarmiečiui Petriui Nariūnui.

Iškasęs sniege siaurą eiga, Nariūnas prisitartinio prie priešos apkasų ir gerai užsimaskavo. Prasiidėjo dviejų snaiperiu dvikova. Visų pirma Nariūnas turėjo rasti priešą. Uždėjęs ant šautuvo savo šalną, jis kilstelėjo jį ir greit nuleido. Pasigirdo šūvis. Kulka prazvimbė pro viršų, bet Nariūnas spėjo pastebėti vir-

šum mažo sniego kupsto pakilusį dūmelį. — Taip, — pagalvojo jis, — Vadinasi, šitas kupstas, — tai gerai užmaskuotas vokiečių snaiperio apkasas. — Ir jis pradėjo atidžiai stebėti tą vietą.

Bet ir vokiečiai, matyt, buvo prityrę. Jis taip pat suprato, kad prieš jį yra mūsų snaiperis. Jis daugiau nebešaudė ir laukė, kol mūsų snaiperis pasikels.

Petriui Nariūnui buvo aišku, kad laimės tas, kuris turės daugiau kantrybės. Nenuleisdamas akių nuo kupsto ir nesirodydamas, jis daug valandų išgulėjo apkaselyje. Tik prieš pat vakarą vokiečiai, tur būt, nusprendę, kad mūsų snaiperis pasitraukė, pasikėlė, atsargiai apsižvalgė ir ruošėsi pasitraukti iš savo apkasėlio. Tuo momentu jį ir pervėrė taikli snaiperio Petro Nariūno kulka.

Petras Nariūnas už parodytą drąsą, sumanumą bei ištermę apdovanotas medaliu "Už drąsą."

Lietuviškieji Meno Ansambliai Veikia

LTSR Meno ansambliai išslydėjo džiazo orkestrą į koncertinę kelionę. Džiazo orkestras tuo tarpu koncertuoja su dideliu pasisekimu Jaroslavo srities miestuose, visur sutraukdamas sausakimšas sales žiūrovų. Džiazo repertuare vyrauja originali muzika, lietuvių liaudies dainų ir kompozitorių kūrinių motyvais, tad lietuviškasis džiazas tarybinę visuomenę supažindina su lietuviškomis melodijomis.

Išslydėję džiaza, meno ansambliai kibo ruoštis dideliu įvykiui — pasirodymui Maskvoje ir kituose didžiosios mūsų tarybinės tėvynės centruose. Rašytoja drg. R. Januškevičienė parašė muzikalinį montažą, eiliuotuosius tekstus montažui parašė poetas drg. L. Gira. Dramos artistė drg. K. Kymonaitė montažą režisuoja. Darbas virte verda ir ansamblių darbuotojai dirba su didžiausiu pakilimu, suvokdami savo darbo tikslus ir prasmę. Vyrų, moterų ir mišrusis chorai, lietuvių liaudies muzikos instrumentų, šokių kolektyvai kasdien parodo vis naujų gražių laimėjimų, vis naujų žybtelėjimų savo meno šakose.

Po tiesioginio darbo ruošiamos paskaitos įvairiomis meno ir kultūros temomis. Šiomis dienomis ansambliuose suruoštas literatūros vakaras poeto Liūdo Girus 40 metų kūrybos sukakčiai paminėti. Be to, pasinaudojant L. Girus ansambliuose buvimu, suruošta eilė jo paskaitų lietuvių teatro istorijos ir lietuvių dramaturgijos temomis.

"Tarybų Lietuva."

Maskva, rugs. 7. — Vokiečiai desperatiškai priešinasi į pietų vakarus nuo Čarkovo.

Kovotojui

Antanas Venclova

Brangusis broli mano!

Aš mačiau tuos begalinus laukus, kur užpustytais keliais, ant pečių nešdamas kulkosvaidžius, šautuvus ir šaudmenis, tu ėjai ir vakarus. Siuto pūga, ir laukai buvo panašūs į jūrą, tačiau tavo pavargusios kojos, tartum į dykumos smėlį, aukščiau kelių klimpo į sniegą. Tu ėjai dieną ir naktį, dieną ir naktį. Drumzlinas sniegas lipdė tau akis, nuovargis lenkė tave prie žemės, bet tu ėjai tolyn, nes žinojai, kad tavęs laukia pavergtas, iškankinta tavo Motina Tėvynė.

Aš mačiau kovų laukus. Girdėjau, kaip amsėdamos, lyg pasiūtę šunes, aplink sproginėja priešos minos, kaip sprogstą sunkiosios artilerijos sviediniai ir kaip kiauksi šešiavamzdžiai minosvaidžiai. Ir aš mačiau, kaip tu, nors pavargęs ir sušalęs, nejausdamas nuovargio, šalčio ir alkio, ėjai į žūtbutinę kovą — laimėti ar žūti. Ir matant tave kovos lauke, prieš mano akis prabėgo tie kruvinieji mūsų praieities simtmečiai, kada ant aukštų piliakalnių, Nemuno pakrantėse, pelkėse ir juodoj miškų tankmėj mūsų tėvai kovėsi su tuo pačiu priešu dėl to paties tikslo — dėl savo krašto laisvės.

Ta kova buvo kruvina, sunki ir neišvengiama, kaip ir šiandieninė. Ir mirė mūsų vyrų kovų laukuose, kad gyventų jų vaikai, broliai ir tėvai. Jie liejo kraują Saulės, Durbės ir Žalgirio kautynėse, kad amžinai gyventų Lietuva. Ir kada aš mačiau, kaip tavo ranka atkakliai spaudžia automatą, kaip vikriai stumia sviedinį į patrankos vamzdį — tu mano akyse buvai lygus Žalgirio didvyriams, Vytauto Didžiojo pulkų kariaus.

Brangusis broli mano! Aš mačiau tavo drąsą, didvyriškumą ir begalinę meilę tėvynei. Tai ji tave nešė kovų laukus pirmyn. Į žūtbutinę kovą stūmė tave šiurpi neapykanta žvėriškam fašizmui, kraujuje paskandinusiam mūsų nelaimingąjį Lietuvą ir didžiosios mūsų tėvynės dalį. Aš mačiau tave grįžusį iš kovos lauko. Tavo veidas buvo apneštas kovų dūmais, o

šautuvus dar neatvėšęs nuo paskutinių šūvių. Ir aš mačiau tą neapykantos priešui ugnį, kuri niariai degė tavo — ramaus valstiečio, darbininko, studento, mokytojo akyse. Tai jie — fašistai — sugriovė tavo gyvenimą. Tu jiems turi atkeršyti, kad vėl mūsų žemė galėtų žydėti, gyventi, brandinti vaisių.

Aš su tavim buvau, broli mano, kada tu išsėjais po kovų. Aš klausiausi tavo dainų, kurios man priminė gimtąją mylimą Nemuno šalį, užiančią Baltijos jūrą, mūsų žydinčius sodus ir motinos dainą prie kūdikio lopšio. Aš gyvenau vienu jausmu ir vienu širdies tvaksėjimu su tavim. Aš jaučiau su tavim drauge begalinę meilę savo gimtajai šaliai, didžia neapykanta drauge su tavim mano širdis degė bjauriajam priešui.

Mes eisime tolyn — į vakarus. Ir aš žinau, kad kovų ugnį ir dundėjimą užgrūdyta tavo ranka nedrebės, kada į priešą tu siūsi sviedinį, miną, autmato eilę. Ir aš žinau, kad tu po kovų grįši į savo kiemą, į savo sodą, į savo fabriką, kaip tikrasis savo žemės šeimininkas. Ir aš žinau, kad tavo vaikai ir tolimieji ainiai dainuos dainas apie tave — kuklų ir paprastą kovotoją, kuris savo kraštui nešė aušrą ant spindinčio durtuvo asmenų. Ir buvo žiema. Ir kaukė vėtra, nešdama sukurius sniego. Ir tu ėjai pirmyn per sniego laukus — mirti ar nugaleti. Ir tu nugalejai. Taip dainuos apie tave daina, taip rašys apie tavo žygius lietuvis rašytojas. Ir tavo vardas ir tavo kovų garbė bus amžina.

PAKELTA BOEING LEKTUVŲ DARBININKAM ALGA

Washington.—Karo Darbų Taryba nusprendė pridėti vidutiniai po dolerį dieninės algos Boeing darbininkams Seattle ir Rentone, Wash. Mažiausia alga ten dabar bus 82 centai ir pusė valandai, o geriausiems mechanikams — \$1.60.

Anglai didžiam paskutiniame žygyje prieš Munchą neteko 16 bombanešių.

Finansinė Pundelių Vajaus Komiteto Atskaita Nuo Rugspjūčio 14 iki 31, 1943

- Per L. Mankienę ir L. Zemaitienę, Hartford, Conn., Blanka 105 \$33.50
L. ir J. Zemaičiai \$10. Po \$2: L. Mankus, P. Gabrys, D. Navickas, F. J. Repšys, Anthony Arnieš. Po \$1: J. Yobom, Joseph S. B., Cassie Miller, J. Buividas, A. J. Kasputis, J. Vilchinskas, Alex Wisnant, N. Norkaitienė, Peter Staike, George Dagilis, Adomas Totorėlis, V. Staugaitis, F. Petrašiūnas. Anthony Grigaliūnas 50c.
- Per Raymond Jarvis, Plymouth, Pa. Blanka 14 4.00
Po \$1: John Krisulis, Julia Jarvis, Wm. Uzdila ir Raymond Jarvis.
- A. Taraškų šeimyna, Hartford, Conn. Blanka 104 10.00
Per J. Ragauskas, Shelton, Conn., Blanka 77 18.00
J. Ragauskas, \$10. O. K. Yasulaičiai \$5. P. Demikis, \$2 ir J. Ivanauskas, \$1. ALDD 198 k., (per Ks. B. Karosienę), Oakland, Calif., Bl. 201 10.00
Per F. Kavaliauskienę, Tacoma, Wash. Bl. 217 56.00
Po \$10: Alfonsas Adomavičius ir Kap. C. S. Po \$5: Adelė Gintautienė, Rudolf Skuja, Stanislovas Maczenas, Karolius A. Zukauskas. Po \$2: Jieva Grabauskienė, Franciška Kavaliauskienė, Adomas Skirius, Aleksandra Atkočaitienė, Mikolas Senkevičius. Po \$1: Andrius Šapalas, Aleksandra Polterokas, Juozas Kavaliauskas, Jonas Stašauskas, Magdė Šapalienė, Konstantinas Beniūsis.
- Per Vilnies Ofisą, Chicago, Ill. 26.00
M. Slančauskas surinko \$21.50. I. Garbis, \$2.50. J. Klatauskas \$2.
- Per M. Sakalienę, Chicago, Ill. Bl. 222 34.00
Po \$5: Antanas Jekaitis, Antanas Kliūnas, Frank ir Petronėlė Kliūnai. Po \$2: Marijona ir Antanas Sakalai, Stasis ir Petronėlė Senuliai, Antanas Jonutavičius. Po \$1: Antanas Toleikis, Emilija Drobis, Povilas Čeplynskas, Cicijija Kvederas, Antanas Grina, Walter Strygas, Paulina Juškienė, Stasis Juška, Jonas ir Antanina Stukai, Kostantas Jokubauskis, Rozalija Samulionis, Jonas ir Marijona Kirstukai, Sgt. Vitold A. Plentis.
- Per Anthony Buivid, Dorchester, Mass., Blanka 549 65.00
Po \$10: Frank Pakalnis, Ivan Stepanovich Ivanovich. Po \$5: John Buzak, John Vaitkunas, A. B. Buivid, Zukauskas Family, K. Kalosius, A. Žvingilas. Po \$1: W. Barevičius, John Pukevich, John Usevich, Anthony J. Janskas, Juozas Vaznis, W. Gasiunas, C. Jankus, Anna Martinaitis, J. Gasiunas, J. Matulis, J. Barris, M. Matukas.
- Per J. Mockaitis, Bridgeport, Conn. Blanka 96 \$49.00
Po \$10: P. Marcinkevičius-Martin, Lietuvių Moterų Kliubas. Po \$5: J. J. Mockaitis, Bob Bartkevičia, M. Valatkienė, J. Valinčius. Po \$1: Vincas Yasiulis, Jurgis Bartkevičius, Anthony W. Tarasevich, C. Baltrėnas.
- Per O. Arison, Stratford, Conn. Bl. 97 18.00
Po \$5: A. Svegzda, M. Arisonai. Po \$2: John Glis, Gene Mureika. Po \$1: Rans, A. S. Stanys, J. Petrašaitis, S. S. Tamosiūnas.
- Per Amilia Mureika, Milford, Conn. Blanka 99 15.00
Po \$5: Amilia Mureika, Katherine žemaitis, Spiros Moris (Bolovinas).
- Per Vera Smalstienė, Royal Oak, Mich. Blanka 399 15.00
J. K. Terza, \$5. Po \$1: E. Sklierienė (clevelandietė), A. Kirliis, P. Gustaitis, D. Pocius, Philip Rudis, Jonas Sakalauskas, M. Andriulienė, N. Ališkevičienė, A. Gotautas, P. Zuneris.
- Per M. Padolskis, Detroit, Mich. Bl. 397 33.00
Po \$5: Peter Tijunas, Bevardis, Walter Bruzga. Po \$2: George J. Shrugas, Joe Rocunas, D. Renson, John Kuraukas. Po \$1: George Padolskis, K. Krizenauskas, John Rudzevich, Thomas Abraitis, Eva Jesky, Joseph Liminskas, Simon Žusins, P. Penezsek, Milton Jerich, Stanley R. Baldwin.
- Juozas Egeris, Hudson, N. H., Bl. 280 5.00
Per J. P. Chepulis, Southbury, Conn. Blanka 93 8.00
Po \$3: Ona Rudaičiūtė-Selokienė, J. P. Chepulis, J. Pakush, \$2.
- Per Mary Tenikait, E. St. Louis, Ill. Blanka 337 49.00
Platan Tretek, \$7. Po \$5: LDS 92 kp., Alex Soloduk, Juozas Daujotas, L. Bukauskas, Ona Bukauskienė, Geo. Bendix. ALPBD Kliubas, \$3. Po \$2: Adam Kupstas, Vincas Gudaitis. Po \$1: Paul Rimkus, Bernardas Stumbras, Marijona Adomavičienė, John Mikalauskis, Ona Stumbrienė.
- Per M. K. Sukackienę, Worcester, Mass., J. Deksnis 5.00
M. Janukaitis, Portland, Oregon 10.00
Julia Getzen, Bedford, Mass. 10.00
J. Matulis, Cambridge, Mass. 1.50
P. Andriulionas, Cambridge, Mass. 5.00
Frank Kaulakis, Marlboro, Mass. 5.00
- Per L. Rauduviene, Pittston, Pa. Bl. 16 10.00
Po \$1: E. Zinkevičienė, O. Sinkevičienė, E. Ramanauskienė, O. Marčiulionienė, Antanas Valinčius, Lucy S. Rauduviene, Margaret Valinčienė, Ona Kaletkienė, Aleksandra Kaletkaitė, Stasys Rauduvė.
- Per Feliciją Shimkienę, Kearny, N. J., Blanka 149 28.35
M. ir J. Paukštaičiai, \$10. Po \$1: O. Baches, Mr. ir Mrs. J. Sukackas, Ona Stelmokaitė, A. Kvedera, W. Skeistaitis, Capt. W. Skeistaitis, P. Ksparas, T. Kaškiaučius, J. Judiška, E. Skeistaitienė, J. Stočkus, V. Zellin, M. Pakštienė, A. Josmantienė, A. Kazakevičius, F. Josmantas, F. Shimkienė, M. Witkus, M. Mitkienė.
- Per J. B. Yusaits, Bridgeport, Conn. Blanka 98 13.00
John B. Yusaits, \$5. Po \$1: C. Rims, Vytautas Navašinskas, Ezequiel Henriques, William Rebenski, Ona Yusaite, John Yesevich, George Salanta, Ruth Yusaits.
- Per P. Buknį, Brooklyn, N. Y. Bl. 587 47.00
Draugas X, \$10. Andrėjus Sinišas, N. Y. C., \$7. Po \$5: Juozas Steponaitis, Jonas Stirbis, Pranas ir Nastė Bukniai. Po \$3: Mikolas Ziedelis, Petras Stankevičius, Magdžena Navikauskienė, Waterbury, Conn. Po \$2: Ona Arminas, Vincas Kaulius, Easton, Pa. Po \$1: Helena Linkus, Kazimieras Naktinis.
- K. Bender, Brooklyn, N. Y. Bl. 186 10.00
Per M. Kavaliauskas, So. Beloit, Ill. Bl. 305 15.00
Po \$5: M. Kavaliauskas, William Nardovich, John Kazinski, \$3. Po \$1: Frank Veprauskas ir Mary Yonulis.
- M. ir A. Bacevičiai, La Porte, Ind. Bl. 206 5.00
Per A. Daukša, Grand Rapids, Mich. Blanka 118 20.00
Po \$5: Ona Daukšienė, Aleksandra Gasper, Petronėlė Walančiauskaitė. Po \$1: Joseph Adams, A. Kojutis, Antanas Daukša, C. B. Miller, Stanley Korsikas.
- Per J. A. Dementis, Chicago, Ill. Bl. 329 4.00
Po \$1: Ona Postoiako, Juozas A. Dementis, Jonas Blaskis, A. Yuris.
- Per Vincas T. Jokymas, New Britain, Conn., Bl. 75 54.00
Po \$10: Vincas ir Veronika Yokymas, Pranas Gardauskas. Po \$5: Vincent Matus, Uršulė Gardauskienė. Victor ir Eva Valley, \$3. Po \$2: Joseph Bonkas, A. Bakevich, Antanas Bujauskas, Juozas ir Anelė Šiopiai, Juozas ir Jieva Malinauskai, Jurgis Mickevičius. Po \$1: Ona Kaytis, Jonas Aukscinas, Juozas Šėbeda, Franas Brazinskas, Jurgis Savickas, Antanas Remaitis, Andrius Švirinas, Albin Jaunuska, Joseph J. Ambrose.

Pundeliai

- Moterų Apšvietos Kliubas, B'klyn, N. Y. 9 p. per S. Sasną.
- John Vaivada, Rochester, N. Y. 1 p.
Sophie Mason, New Haven, Conn. 1 p.
Pauline Sinkevich, Montello, Mass. 1 p.
V. Kaslau, Wethersfield, Conn. 1 p.
D. M. Solomskai, Brooklyn, N. Y. 1 p.
E. Žvingilas, Jewett City, Conn. 1 p.
Simon Gavrilavicz, Benton Harbor, Mich. 1 p.
A. Zablackienė, Maspeth, N. Y. numezgė 1 "sweaterj" mergaitėi.

PUNDELĖJŲ VAJAUS KOM. Frances Pakalniskienė, išd.



Raudonoji Armija būdi ir saugo Čarkovą, iš kurio jie išgrūdo vokiečius plėšikus. Raudonarmiečiai didžiuojasi atkariautu miestu, nors jisai tapo vokiečių apiplėštas ir beveik visai sugriautas.

VERŽIASI

★ ★ ★ ★ **J**ungtinių Valstijų kovojančios jėgos veržiasi.

Mūsų pareiga yra pasirūpinti, kad jos turėtų viską, ko tik reikia tam darbui užbaigti.

KARO BONAI TATAI PADARYS

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION.

PHILADELPHIA, PA.

Darbininkų Organizacijų Atlydis.

Dėlei esamo karo pastangų daugelis mūsų draugų ir draugų negali pasiliuosuoti iš darbų išstas savaites ir dėlei to sumažėjo susirinkimai, bendra veikla organizacijose, ypatingai tokiam esamo karo įtempime, kuris reikalauja daugiau pasiaukojimo veikime. Didvyriška Raudonoji Armija kerta smūgius po smūgių Hitlerio barbarų gaujoms; veja juos lauk! Amerikos, Anglijos, Kinijos armijos visur sekmingai naikina priešą. Tas linksmina visą demokratiją pasaulį. O pagaliau kas atsitiktų, jei būtų atidarytas antras frontas iš Anglijos ant hitlerinės Vokietijos; jei pro-hitlerininkams burnos būtų uždarytos čia Amerikoje? Šios militarizmo mašina sumo momentaliai! Visi mes stipriai, kaip gėdžia pasaulio žmonės pabaigos šio karo.

Mes, lietuviai, kad ir Philadelphia šio karo laiku esame atlikę gerų darbų rėmimo Rus-

sian War Relief, Raudonojo Kryžiaus šios šalies ir pagaliau visi lietuviai bendrai sukelėm bonų išpirkimui vienam bomberui virš \$400,000.

Dabar, kada vasaros karščiai praėjo, prieš mus stovi daug įvairių atlikti pareigų. Siemet dėlei esamo karo, negalėjom įvykdyti tradicinio "Laisvės" pikniko, nes piknikas turėjo įvykti N. J. ir sekmadieniais komunikacija buvo neįmanoma. Pačiame mieste dėlei melynų įstatymo ir kitokių trūkumų negalima buvo vykdyti pikniko. Dėlei to mūsų spauda buvo nuskriausta ir pati sekminga "Laisvės" piknikų tradicija. Kad atpildyti ją, mes turime padaryti planus visi bendrai ir netik atpildyti tas būt pareigas, bet ir išlaikyti ligi šiol geras darbininkiško veikimo tradicijas. Nusivylę samoningi lietuviai praregės laisvės ir laimingesnį rytojį.

Lietuvių darbininkiškos organizacijos, ALDDL, LDS kuilę rusų darbų rėmimo Rus-

pateninti, pavaišinti įvairiais namie gamintais gardėšiais, o gėrimų taipgi bus visokių — lengvesnių ir tvirtų, šiltų ir šaltų, tai yra, pasirenkant su-lyg skonio.

I šį susirinkimą atvyks iš "Laisvės" štabo vienas draugas. I šį susirinkimą kviečiame ir "Laisvės" skaitytojus. Nesivėluokite! A. J. S.

Detroit, Mich.

Išvažiavimas Okyje
Detroito Moterų Pažangos Klubo pramogų komitetas seniai tarėsi, kad surengti kokią pramogą ar pažmonį ir pagaliau nusitarė rengti išvažiavimą draugų Smalsių ūkyje. Išvažiavimas įvyks nedėlioje, rugsėjo 12-tą, 1 val. dieną.

Pažangietės tiki, jog detroitiečiai įvertina egzistavimą šio klubo ir kilubičių nuveiktus bei veikiamus darbus ir i tai atsiliepdami skaitlingai dalyvaus jų išvažiavime.

Komiteto draugės pasirengusios pavaroti visus jų gabumus ir būtinai atsilankiusius

pateninti, pavaišinti įvairiais namie gamintais gardėšiais, o gėrimų taipgi bus visokių — lengvesnių ir tvirtų, šiltų ir šaltų, tai yra, pasirenkant su-lyg skonio.

Patartina išvažiavimam nesivėluoti, pribūti anksti, kad turėtumėt užtektinai laiko pasigėrėti gražia ganta ir su draugais pažįstamais pasišnekučiuoti, padiskutuoti, nes dienele dabar jau trumpesnė. Jei kurie nežinote Smalsių ūkio, tai jis randasi prie 10-tos mylios kelio, nuo miesto važiuojant į vakarus, pervažius Schaeffer Highway, po kairei pirmutinis ūkis.

Pažangietė.
London. — Vokiečių lėktuvai bombardavo du kaimiškus apskrėtus rytinėje Anglijoje, bet mažai nuostolių tepadarė.

Anglai užkariavo jau 60 mylių ilgio pajūrius pietinėje Italijoje. Antradienį jie užėmė dar Delianovo miestą.

Kaip Sovietai Atsilieps I Talkininkų Išiveržimą Italijon?

London. — Anglijos karininkai supranta, kad premjeras Stalinas nelaikys išveržimą Italijon antruoju frontu, nes Hitleris dėl Italijos neištrauks 50 ar 60 divizijų savo kariuomenės iš fronto prieš Sovietus.

Sovietų laikraščiai (šiuos žodžius berašant) išspausdino tik oficialius Talkininkų pranešimus apie išveržimą Italijon, be jokių redakcinių atsiliepimų.

Neseniai anglų karininkai pastebėjo vienam aukštam sovietiniam valdininkui Londone, jog kai Talkininkai išverš Italijon, tai naciai turės perimesti ten dar bent dvi divizijas savo kariuomenės. Sovietų valdininkas i tai atsakė: "Taigi liks dar 58-nios vokiečių divizijos, kurias reikia ištraukti iš rusų fronto."

20,000 žmonių sugužėjo i tragišką traukinio nelaimės vietą Philadelphiaj.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

Draugiška išvažiavimą rengia ALDDL moterys ir mezgėjų grupė ateinančioj nedėlioje, rugsėjo 12 dieną, pas dd. Tamošauskus, 91 Gardner St., West Roxbury, Mass. Kviečia Bostono ir tolimesnių kolonijų draugus-drauges atsilankyti.

KELRODIS: Iš Bostono važiuoti iki Forest Hills, čia imti Charles River karą ir važiuoti iki Gardner St. Vazuojant automobiliais imti No. 1 A kelią iki 115 Spring St., kur rasite Gardner Strytą. — Rengėjos. (212-213)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDDL 20 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 10 d., 7:30 v. v., Liet. salėje, 315 Clinton St. Kviečiame visus narius dalyvauti, yra svarbių reikalų. — H. Z., sekr. (212-213)

DETROIT, MICH.

Moterų Pažangos Klubas rengia šaunų išvažiavimą Draugų Smalsių ūkyje, sekmadienį, rugsėjo 12 d., 1 val. dieną. Vieta randasi prie 10-tos mylios kelio pirmutine pervažius Schaeffer Highway, Užkvičiame visus dalyvauti. Komitetas. (211-213)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 7 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 12, 10 v. ryto. Progresyvių Klubu salėje, 325 E. Market St. Malonėkite visi dalyvauti. — Sekr. O. Zdanienė. (211-213)

HAMTRAMCK, MICH.

ALDDL 188 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., naujoji vieta, Yemas salėje, 3014 Yemas St., 2 val. dieną. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Vasarai pasibaigus turėsime padidint rudeninį veikimą, yra labai daug visokių svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite naują vietą ir valandą. — Sekr. (211-213)

PHILADELPHIA, PA.

Sekmadienį, 12 d. rugsėjo, įvyks visulotinas mūsų organizacijų ir Laisvės skaitytojų susirinkimas labai svarbiais klausimais ir raportais, 7 v. v. Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Nesivėluokite. I šį susirinkimą atvyks iš mūsų centrų — Laisvės štabo draugės ir duos svarbius pranešimus. Taipgi šaukiame ir LDDL 6-tas Apskritys. — Sekr. S. (211-213)

PAJIESKOJIMAI

Aš Veronika Pacenkaitė, po vyrų Miknevičienė, pajieskau savo pusbrolio Jono Sautžio. Prieš pasaulinį karą gyveno Elizabeth, N. J., dirbo Singer Machine dirbtuvėje, o dabar girdėjau, kad gyvena Brooklyn, N. Y. Prašau jo paties atsisukti, arba kas žino praneškite jam, būsiu dėkinga. Mrs. V. Miknevičienė, 63 Hillside Ave., Bridgeport, Conn. (212-213)

Biznieriai, Skelbkitės "Laisvėje"

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

DR. J. J. KASKIAUCIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

★ LIETUVISKAS ★
Traktyrius
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Deginės
Kasdien Turime
KARSTŲ UŽKANDZIŲ
Juožas Zeidas
Buvininkas
411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteklam garbingas laidotuvos
\$150
Koplyčias suteklam nemokamai visose dalyse miesto.
Tenl. Virginia 7-4499

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliauju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENMORE 5-6191

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Howes St. elevatorio stoties. Tel. Evergreen 4-9568

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1661

CHARLES J. ROMAN
(BAMANAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Lidėdžio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteikime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimui ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

Worcester, Mass.

Pavyko Laisvės Piknikas Rugsėjo 22 dieną įvyko Laisvės dienraščio naudai piknikas, kurį rengė Literatūros Draugijos moterų kuopa. Kaip žinia, dar buvo draudimas ant "pasivažinėjimo" a u t o m o b i l i a i s, radio ir spauda rašė, kad griežtai bus peržiūrimi važiuotojai, tai daug sulaukė draugų nuo atsilankymo.

Bet visada randasi žmonių, kurie nugalį visokias kliūtis ir atlieka reikalingas pareigas. Taip atsitiko ir ši kartą, įvairiais būdais rinkosi Laisvės patrijotai ir sudarė gražų pikniką, kaip didžiausios šeimos nariai, suskridę į kokį šeimos svarbų įvykį.

Aukų maistu ir dovanomis pridavė: M. Lukas, P. Grinevičienė, E. Aniolauskaitė, E. Čeponienė, M. Šiupienė, B. Žolynienė ir J. Žolynas \$1 pinigais. Dirbo: A. Stankienė, L. Ausejienė, M. Šiupienė, M. K. Sukackienė, E. Trasikienė, A. Nasilienė, J. Bacevičienė, H. Janulienė ir E. Čeponienė; visoms širdingai ačiū! Taipgi už pagalbą ir visai publikai už atsilankymą. Pelno dienraščiui liko \$75, tai labai gera parama.

Parėngimai

Rugsėjo 12 d., 3 val. po pietų, didžiulį Worcesterio, auditorijoj įvyks labai geras koncertas. Tai pirmas šios rūšies tokis svarbus koncertas. Jį rengia įvairių tautų komitetas, kurio pelnas skiriamas palaimybei Botkino ligoninės Maskvoj. Apie šią ligoninę dienraščio skaitytojai jau yra informuoti, kurioje yra ir lietuvių skyrius, kur gydosi karžygiai — kovotojai prieš barbarišką hitlerizmą. Tos ligoninės užlaikymui jau Amerikoje pažangūs lietuviai yra sudėję kelis tūkstančius dolerių ir pasiuntę.

Koncertinę programą išpildys įvairių tautų grupės. Prakalbą pasakys Sovietų Sąjungos Generalis Konsulas iš New Yorko, manoma, kad bus ir Sovietų jūreivių. Lietuvius atstovaus Jonas Sakalauskas, Vaclovas Tumanis, Josephine Lattimer, Dolores Staliunonitė, mūsų dailės jėgos. Tikietų kainos tikrai 55 centai asmeniui. Visi ir visos kviečiami dalyvauti.

Rugsėjo 19 dieną mūsų Literatūros Draugijos moterys rengia pikniką Olympia Parke. Pikniko pelnas skiriamas pundieliams, paramai lietuviams raudonarmiečiams ir gyvenantiems giliau Sovietų Sąjungoj.

Šis piknikas bus nepaprastai tuo, kad jame bus stalias, kur priimama pundieliai ir dovanos tiems kovotojams. Aniolauskaitė ir Grinevičienė jau "Laisvės" piknike pridavė dovanų. Todėl, visi ir visos kviečiami atsilankyti į šį pikniką.

Mirė K. Lapinskas

Rugsėjo 22 dieną mirė Kazimieras Lapinskas, ilgametis Worcesterio gyventojas. Velionis į šią šalį atvyko 1905 metais, paėjo iš Salktūnų kaimo, Papilės parapijos. Veik visą laiką gyveno Worcesterio. Čia neturėjo gimtinių, tai laidotuviems rūpinosi Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliška Draugija, kurios narių jis buvo per daugelį metų. Ar randasi jo giminių Amerikoje, dar neteko sužinoti.

Velionis buvo ramaus, nuoširdaus būdo ir nuoširdžiai veikė organizacijose. Daug valandų jis paukavo Lietuvių Salės ir Olympia Parko reikalams. Kazimieras Lapinskas palaidotas 25 d. rugsėjo Vilties Kapinėse. Į kapus palydėjo 28 automobiliai, nės kiekvienas įkainavo jo darbus ir nuoširdžią veiklą. Karstą puosė

didžiulis Liet. Sūnų ir Dukterų draugystės vainikas ir kiti nuo draugų. M. K. Sukackienė ant kapų pasakė atsisveikinimo kalbą. Išsėkis drauge! M. K. S.

Jungtinės Valstijos Atmetė Argentinos Prašymą Paramos

Washington. — Argentinos generolo Ramirezio valdžia prašė Jungtinių Valstijų ginklų paramos iš Lend - Lease fondo. Tačiau prašymą šiurkščiai atmetė Amerikos valstybės ministris Cordell Hull.

Atmetimo laiške jis sako, kad Argentinos valdžia neparodė jokių aiškių ženklų, kad "jos ginkluotos jėgos dabartinėse sąlygose tarnautų naujojo pasaulio saugumui. Ramirezio valdžia neatstovauja Argentinos žmonių valios, ir Amerika nemato jokio reikalo "rodyti draugiškumą" Argentinos armijai, kuri aiškiai nustatyta prieš Jungtines Valstijas, sako Cordell Hull. Jis dar pastebi, kad Argentinoje "tebeveikia fašistų Ašies agentai, per kurių sistematišką šnipinėjimą buvo skandinami Jungtinių Tautų laivai ir žudomi jų žmonės."

Sovietų atstovai Londono pabrėžia, jog būtent Sovietų Sąjunga daugiausiai darbuos ir darbuojasi vieningos Talkininkų politikos sudarymui linkui Vokietijos ir kitų šalių.

Raudonarmiečiai turėjo naujų laimėjimų ir Briansko apygardoj, kur muša vokiečius šonan iš pietų pusės ir taip pat gresia juos apsupti.

Rugs. 6 d. sovietinės jėgos sunaikino bei išveikimo išmušė 116 vokiečių tankų ir nušovė 115 priešų lėktuvų.

Sovietai paėmė dar kelias pozicijas į rytus nuo Smolensko.

M. J. ŠVILPOS

STĖBUKLINGA MOSTIS SVARBUS ISRADIMAS

4 rūšių mostys, kurios gelbsti atsikratyti daug skirtingų ligų. Sudarytos iš gydančių žolių. Tos mostys turtu būti kiekvienoje stuboje, ypatinai pas darbininkus, kur sveikata yra visas žmogaus turtas. Atydžiai temykite mostių vardu ir nuo kurių ligų jos pagelbsti.

NO. 1 — M. J. ŠVILPA'S MIRACLE OINTMENT. Mėcitis nuo dantų gėlimo. Prašalina skaudėjimą, užsietrijimą ir sustiprina smagenis. Švelni vartoti ir nekenksminga. Kaina 50c ir \$1.

NO. 2 — M. J. ŠVILPA'S SALVE FOR RHEUMATIC PAINS. Nuo Rheumatiškų skausmų. Muskulų, sąnarių, užgavimo, užsialdymo ir blogos kraujotakacijos, ir taip toliau. Kaina \$1 dėžutė.

NO. 3 — M. J. ŠVILPA'S MIRACLE SALVE. Stėbuklinga mostis, kuri visados pagelbsti nuo mynančių ligų, jei tik vartosi sulyg nurodymu. Gera nuo vėžio ir išbrėžimų. PILES, sinus odos trūkimo. Taipgi prašalina nash nudėgimo, nušutino, nušasimo nesveikuma iš burnos ar nosies ir prašalina kornų gėlimą. Gera nuo kaitimo ir skaudėjimo kojų. Athletes Foot ir įvairių odos nesveikumų (Tik ne vėžio). Kaina šios mosties tik 50c, 2 oz. dėžutė \$1.

NO. 4 — M. J. ŠVILPA'S NEW DISCOVERY SALVE FOR POISON IVY. Greit prašalina niežėjimą ir išbrėžimą. Taipgi gera ir nuo kitokių užsienėjusių niežėjimų ir išbrėžimų. Kaina \$1. Reikalaudami mostių, prisistūkite ir pinigų, money-order ar čekį. Nemauzais \$1. Kurie norite prisistūkite stampu 30c, likusius apmokėsite C.O.D. Kanadoj 25c ekstra už ordėr. Adresuokite: M. J. Švilpa, P. O. Box 73, Sta. A, Hartford 6, Conn.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS—MOTERYS

AMŽIAUS 16—50 PILNAM LAIKUI AR DALIAI LAIKO Patyrimas Nereikalingas I SEKAMUS DEPARTMENTUS: CHECKING DRY CLEANING FUR STORAGE RANKOM PROSYTI PROSILJIMUI ATRINKIMUI

DALIAI LAIKO DARBAS GALI BŪT PRITAİKOMAS SULYG DARBININKŲ PASIRINKIMO 7:45 IRI 12 A. M. 12:45 IRI 5:30 P. M.

STANDARD LAUNDRY 951 GARFIELD AVE., Jersey City, N. J. (214)

PARDAVEJOS

RETAIL CIGARŲ KRAUTUVEI Parduotuvė patyrimas nereikalingas. D. A. SCHULTE, INC. 386 Broadway. (214)

MERGINOS PARDAVEJOS

IR STALŲ PATARNAUTOJOS Daliai laiko ir pilnam laikui. Ideališkos valandos šeiminkams. Esančios būtinuose vietimuose neprivalo kreiptis. F. W. WOOLWORTH CO., 585 — 8th Ave. (artl 39th St.) (217)

MERGINOS IR MOTERYS

PATYRIMAS NEREIKALINGAS PAKAVIMUI MAISTO PRODUKTŲ BŪTINA PRAMONĖ 5 DIENŲ, 40 VALANDŲ SAVAITĖ LAIKAS IR PUSĖ UZ VIRSLAIKIUS

Amensys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo. KREIPKITES 8 A.M. IRI 5 P.M. KASDIEN SUPT. OFISE 45 WASHINGTON ST., BROOKLYN. (213)

MERGINOS IR MOTERYS BE PATYRIMO

PILNŲ LAIKŲ IR DALIAI LAIKO VIRTUVĖS DARBININKES SALAD GAMINTOJOS SANDVIČŲ DARBYTOJOS PIRIE STEAM TABLE INDŲ MAZGOTOJOS VIRŠIOS DESERT DARBYTOJOS TURI KALBĖTI ANGLISKAI DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS BONAI — APMOKAMOS VAKACIJOS PASTOVUS DARBAS PROGOS PAKILIMUI Iš karinių darbų nepriimami

SCHRAFFT'S 56 WEST 23RD ST., N. Y. TARPE 5TH IR 6TH AVENUES (X)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS

318 į savaitę; 45 valandos, 6 dienų savaitę; vakacijos; pastovus darbas. Matykite Mrs. Quinn, 340 West 57th St., N. Y. C. (214)

Republikonai už Bendradarbiavimą su Jungt. Tautomis

Mackinac Island, Mich.— Republikonų partijos patariamoji taryba pokariniams reikalais vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje žada po karo bendradarbiauti su kitomis Jungtinėmis Tautomis taikai palaikyti ir reikalauja nuginkluoti Ašies kraštus ir išsklaidyti karines jų jėgas. Republikonai ketina sugrąžinti karveivam darbus, kalba apie darbo unijų teises, bet kartu užsipildinėja prez. Roosevelt valdžiai, kad jiniai, girdi, "perdaug lepinanti" darbininkus.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS \$18 PRADŽIAI

DAUGIAU SU VIRSLAIKIUS 218 valandų darbas knygų išdirbyje. Padėgis aplinkybės; progos pakilimui. Patyrimas nereikalingas. J. J. LITTLE & IVES, 435 EAST 24TH ST. (214)

KAMBARIŲ APTVARKYTOJOS

PATYR. DIENINIS DARBAS VALAND. 8 RYTO IRI 4 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE. IR 51ST STREET, N. Y. C.; NETELEFONUOKITE (X)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS Nereikia patyrimo; turi būti suvirš 18 m. amžiaus; gera progos pakilimui. Kreipkitės į Housekeeper. HOTEL DIXIE 250 West 43rd St., New York City (X)

MERGINOS—MOTERYS

Langviam fabriko darbai, makaronų dirbtuvėje. Nuolatinis darbas; puikiausios darbo sąlygos. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės: V. LA ROSA & SONS 473 Kent Ave., Brooklyn, N. Y. (215)

MALE and FEMALE VYRAI IR MOTERYS

LIGONINĖS DARBININKAI VYRAI—MOTERYS ATYDOS!! THE NEW YORK HOSPITAL Reikia: MERGINŲ PRIE BUFETŲ STALŲ PATARNAUTOJŲ MOTERŲ PRIE VALYMO VIRTUVEI DARBININKŲ INDŲ MAZGOTOJŲ PUODŲ MAZGOTOJŲ

Taipgi Vyru kaipo: ELEVEITERIŲ OPERUOTOJŲ LIGONINAI PATARNAUTOJAI APVALYTOJAI SŲVALYTOJAI PAKAVIMINKŲ KREIPKITES Į EMPLOYMENT OFISĄ 530 EAST 70TH ST., 9 A. M. IRI 4 P. M. NUO PIRMADIENIO ĮMANT PENKTAD. (214)

REIKALINGA PORA

Dirbti ant farmos Marylande. 4 kambarių forinistai, su darbu 12 mėnesių. Moteris prie virimo ir bendram namų ruošos darbu. Vyras generaliam darbu. Geležinkelio bilietas apmokamas į vieną pusę. Kreipkitės telefonokite ar rašykitės. 200 Hudson St. Sitos lubos, N. Y. City. Telefonas Walker 5-2953.

BERNIUKAI IR MERGINOS

LENGVAM FABRIKO DARBUI PILNAM LAIKUI, VIRSLAIKIAM AR DALIAI LAIKO PATENKINANČIOS DARBO SĄLYGOS GERA PROGĄ PAKILIMUI KREIPKITES GENERAL PENCIL CO. 67 FLEET ST. (Near Five Corners) JERSEY CITY, N. J. (215)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

SAVANORIAI DEL PERGALES DEDEI SAMUI UŽBAGIMUI GYVINIŲ CANADA—ALASKA KARINIŲ DARBŲ DIDELE ALGA VALDYJOS UŽGERTAS SVETIMŠALIŲ PRIEMIMAS KARPENDERIAM, \$360 MAZIAUSIA MĖNESINĖ GARANTIJĄ

Karpenderiai turi turėti savo frankus ir turi būti 2 metų patyrimo komandirijos darbe. \$1.50 į valandą; pridėdant laiką ir pusę už visą darbą viršaus 40 valandų. Karpenderių Pagelbininkams, \$300

MAZIAUSIA MĖNESINĖ GARANTIJĄ Valandų kaina \$1.25, pridėdant laiką ir pusę už visą darbą viršaus 40 valandų. Bėgių Darbininkam, \$279.60 MAZIAUSIA MĖNESINĖ GARANTIJĄ Turi būti šimtinai sutarus šiam darbu. Kaina \$1.12 į valandą, pridėdant viršaus laiką ir pusę už visą darbą virš 40 valandų. Paprastiem Darbininkam, \$231.60

MAZIAUSIA MĖNESINĖ GARANTIJĄ Turi būti geroje sveikatoje. Mokama 96% į valandą už visą darbą viršaus 40 valandų. Kreipkitės į Kompanijos Atstovą METCALFE CONSTRUCTION CO. HAMILTON CONSTRUCTION CO. KANSAS CITY BRIDGE CO. US EMPLOYMENT SERVICE OF WMC 44 East 23rd St., N. Y. C. (216)

Nuo pirmadienio, įmanti šėštadienį 9 iki 11 A.M., 1 iki 5 P.M. Amensys iš karinių darbų ar būtinų darbų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo (217)

STOKITE I BŪTINA PRAMONĖ

Mokykitės Aukštai Apmokamą Amatą REIKIA PAGELBININKŲ Mokame Mokanties AUTO BRAKE DARBĄ PATYRĖ BRAKE MECHANIKAI UŽDIRBA IRI \$66 Į SAVAITĖ

Didelės progos pakilimui su vieno iš šalyje didžiuliu Brakų specializaciją MATYKITE MR. JOHNSON 335 W. 35th ST. (ARTI 10TH AVE.) N.Y.C. Laikykitės WMC Taisyklių Karo Laimėjimui

VYRAI BENDRAM FABRIKO DARBUI

PATYRIMO NEREIKIA DABAR DIRBANTIEJI, KARINIUS DARBUS NEBUS PRIIMAMI AMERICAN CAN CO. 43rd St., ir 2nd Ave., BROOKLYN. (216)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

FABRIKO PAGELBININKAI STIPROS

55 CENTAI Į VALANDĄ PRIDĖDANT VIRSLAIKIUS VINCENT J. SPELMAN & CO. 3rd AVE., & PACIFIC ST., BROOKLYN

Amensys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo. (218)

PARDAVĖJAI

RETAIL CIGAR STORE Parduotuvė patyrimas nereikalingas. D. A. SCHULTE, INC. 386 Broadway (214)

BERNIUKAI VIRŠ 17 Prie Pašto ir Pastutinjimui. 40 valandų. Proga pakilimui. D. A. SCHULTE, INC. 386 Broadway (214)

BERNIUKAI VIRŠ 17

Dirbti silk screen ir sign departamente. Patyrimas nereikalingas; 50c į valandą. Nemauzau kaip 40 valandos į savaitę. D. A. SCHULTE, INC. 386 Broadway (214)

BERNIUKAI

MOKYTIS KNYGŲ APDARYMO AMATO. Gera pradine alga, greitais pakilimas. GERA ATEITIS J. J. LITTLE & IVES. 435 EAST 24TH ST. (214)

BERNIUKAI

17 IR VIRSAUS Prie krovimo darbo dideliame sandelyje. Patruaukiant alga. 5 dienų savaitę. Apmokamos vakacijos, pastovus darbas. UNITED CIGAR—WHELAN STORES CORP. EMPLOYMENT OFFICE, 1st FLOOR. Corner 39th St., & 1st Ave. Brooklyn, N. Y. (214)

BERNIUKAI PRANESIMŲ DARBUI

Valandos 9—1 ar 1—6. N. Y. PUBLIC LIBRARY 42nd St., ir Fifth Ave. Room 210. (214)

LANGŲ VALYTOJAI

Patyre vien tik valymui iš vidaus. Nuolatinis darbas, 8 dienų savaitę. \$11 mėnesinė alga. Mrs. Quinn, 340 West 57th St., New York City. (214)

PRIZIORĖTOJO APVALYMO

Slavo ar Lenko; prieširdiai ofiso valymo. CROWN 79 Madison Ave., Room 1503 Pasitarimai tarp 3 ir 5 val. (214)

REIKALINGI APVALYTOJAI

COLUMBIA UNIVERSITY MEDICAL SCHOOL 630 West 168th St., Room A 418 Kreipkitės 2-ą val. po piet. (214)

MEDŽIO KROVEJAI PRIE LENGVO MEDŽIO. REIKIA PAPERSTU DARBININKŲ PRIE KARINIŲ DARBŲ. Iš karinių darbų nesikreipkite. ECKENROTH CO., INC. 6TH ST. & EAST RIVER (214)

VYRAI—VYRAI

STOKITE I BŪTINA PRAMONĖ Mokykitės Aukštai Apmokamą Amatą REIKIA PAGELBININKŲ Mokame Mokanties AUTO BRAKE DARBĄ PATYRĖ BRAKE MECHANIKAI UŽDIRBA IRI \$66 Į SAVAITĖ

Didelės progos pakilimui su vieno iš šalyje didžiuliu Brakų specializaciją MATYKITE MR. JOHNSON 335 W. 35th ST. (ARTI 10TH AVE.) N.Y.C. Laikykitės WMC Taisyklių Karo Laimėjimui

VYRAI IR BERNIUKAI

PATYRIMAS NEREIKALINGAS APDIRBIMUI IR PAKAVIMUI MAISTO PRODUKTŲ BŪTINA PRAMONĖ 5 DIENŲ, 40 VALANDŲ SAVAITĖ LAIKAS IR PUSĖ UZ VIRSLAIKIUS

Amensys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo. KREIPKITES 10:30—11:30 A.M. KASDIEN SUPT. OFISE 45 WASHINGTON ST., BROOKLYN. (213)

APVALYTOJAI

\$111 mėnesi. Nuolatinis darbas; vakacijos. Parc Vendome, 340 West 57th St., Manhattan. Matykite Mr. Burton. (214)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA KARINIŲ DARBININKŲ

PLIENO ISDIRBINIŲ FABRIKE. DABAR DIRBANTI KARINIUS DARBUS NEPRIIMTINI. PATYRĖ IR BE PATYRIMO GEROS ALGOS — NUOLATINIS DARBAS. PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS.

KREIPKITES L. O. KOVEN & BRO., INC. PATERSON PLANK ROAD AND FRANKLIN STREET JERSEY CITY, N. J. AR DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS, INC. DOVER, N. J. (221)

MAŠINISTAI

TURRET LATHE OPERATORS FABRIKO PAGELBININKAI MOKYTIS MAŠINISTAIS PASIKEISKIT PRIE KARINIŲ DARBŲ DABAR! 100% KARINIS FABRIKAS GAMINĄS UZDARUS GERA ALGA — DAUG VIRSLAIKIŲ IDEALIŠKOS DARBO SĄLYGOS

IS BŪTINŲ KARO DARBŲ KREIPKITES TIK SU DARBDVAIO PALIŪDIJIMU ATLIEKAMUMO. TELEFONUOKITE AR RASYKITE D. CASO, SUPT. KIELEY & MUELLER, INC. 2013 — 43rd STREET, NORTH BERGEN, N. J. PENNSYLVANIA 6-1898. UNION 3-2828. (215)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI VIDAUS RUOŠAI PATYRĖ

VALANDOS NUO 8 IRI 4:30. KREIPKITES Į MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7th AVE., IR 51st STREET, N. Y. C. NETELEFONUOKITE. (X)

VYRAI

BENDRAM APVALYMO DARBUI VALANDOS NUO 8 RYTO IRI 4:30 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE., IR 51ST STREET, N. Y. C., NETELEFONUOKITE. (X)

VYRAI VYRAI VYRAI

FABRIKO DARBUI BŪTINA PRAMONĖ Phoenix Metal Cap Co. 38th St. ir 14th Ave., B'klyn (212)

VIRTUVEI DARBININKAI \$225

Maziausia Mėnesinė Garantija Pridėdant Kambarį ir Valgį Šalių patarnautojai, indų atėmėjai, indų mazgotojai su bent kiek virtuvės ir valgomosios kambario patyrimu primtini Kreipkitės į Kompanijos Atstovą METCALFE CONSTRUCTION CO. HAMILTON CONSTRUCTION CO. KANSAS CITY BRIDGE CO. Svarbūs Canada-Alaska kariniai darbai 40 East 59th St., N. Y. C. Nuo pirmadienio įmanti šėštadienį, 9 iki 11 A.M., 1 iki 5 P.M. Amensys iš karinių darbų ar būtinų darbų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo. (217)

VYRAI IR BERNIUKAI

PATYRIMAS NEREIKALINGAS APDIRBIMUI IR PAKAVIMUI MAISTO PRODUKTŲ BŪTINA PRAMONĖ 5 DIENŲ, 40 VALANDŲ SAVAITĖ LAIKAS IR PUSĖ UZ VIRSLAIKIUS

Amensys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nepriimami be darbdavio palūidijimo dėl atliekamumo. KREIPKITES 10:30—11:30 A.M. KASDIEN SUPT. OFISE 45 WASHINGTON ST., BROOKLYN. (213)

VYRAI IR BERNIUKAI

GERAME PASTOVIAUSI FABRIKO. Nuolatinis darbas. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės dienomis 9 iki 5 šėštadieniais 9 iki 12 BOWEY'S, INC. 771 Bedford Ave., Brooklyn (214)

REIKALINGI VYRAI

NAKTINIAI VALYTOJAI VYRAI PRIE VACUUM MASINOS MALIAVOTOJAI Geros Algos. Priešlankio Darbo Sąlygos KREIPKITES Į TIMEKEEPER HOTEL BARBIZON 140 EAST 63rd ST., N. Y. (213)

VYRAI KROVIMUI

JAUNI IR SENI SLIP, COVER CUTTERS APVALYTOJAI DIENOMIS IR NAKTIMIS KREIPKITES Į EMPLOYMENT OFISĄ NUO 10 RYTO IRI 4 PO PIET. FREDERICK LOESER 252 LIVINGSTON ST., BROOKLYN. Reikalaujama atliekamumo palūidijimo (213)

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

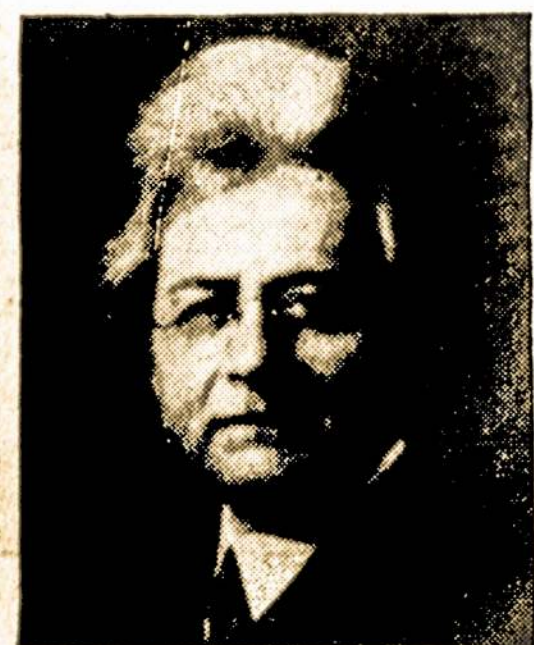
Majoras Ragino OPA Sutvarkyti Rendų Klausimą

Rodydamas rankoje 119 laiškų, gautų antradienio priešpieči, kuriuose rendauininkai jam nusiskundė pakelto mis rendomis, majoras La Guardia pareiškė, kad jis kreipėsi į Kainų Administraciją su reikalavimu sutvarkyti miesto rendų klausimą iki spalio 1-mos.

Spalių 1-ma mieste yra žinoma kaip kraustymosi diena. Ypatinai kontraktuoti, ilgo termino rendauininkai spalio 1-mą turi atsinaujinti sutartis su savininkais (leases) arba kraustyti kitur. Nekontraktuoti rendauininkams irgi keliama rendos, nes prasideda namų apšildymo sezonas.

Brooklyne prasidėjo klasė mokymui slaugėms padėjėjų. Pamokos būna 1 Nevins St., vakarais nuo 7:30 iki 9 val.

Mrs. Pura Phillipone, 8 vaikų motina ir vyriausia jų maitintoja, mirė gelbėdama šeimos šuniuką nuo gelžkelio bėgių.



NATHAN SEIDMAN
Nacionalio Karo Fondo svetimkalbių spaudos pirmininkas. Jis vadovaus vajuje, kuriame svetimkalbių spaudos, tame skaičiuje ir dienrašio Laisvės, atstovai pasisakė sukelti \$750,000 Nacionaliam Karo Fondui. Iš to fondo bus šelpiamos visos karo pagalba teikiančios organizacijos. Visame krašte pasibrieža sukelti \$125,000,000, iš tų 17 milijonų turės būti sukelta New Yorke. Vajus prasidės spalio 1-mą.

REIKALAVIMAI

Reikalingas partneris. Paskelminga vaistų išdirbystė, per ilgus metus yra žinoma plačiai tarpe lietuvių ir kitataučių. Turiu tūkstančius parduotuvė, aptiekų, agentų, krautuvių ir daktarų ir taip pat didžiausias pasaulio įstaigas, kaip tai McKesson & Robbins, Inc. ir Liggett Drug Co., Inc. ir tt. Tai yra milžiniška proga ir turtinga ateitis tam, kuris tuojais atsiauks. Tuojais yra reikalingas partneris, arba galu parduoti. Rašykite: Partneris, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (212-214)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškoma Aynės-Budrys, Ferdinantas — sūnus Antano, kilęs Lietuvoje, Kretingos Apskr., Mostiško valsčius, Naujojo kaimo. Gyvena kur nors Chicago, Ill., buvęs Laisvės skaitytojas. Iš profesijos inžinierius. Prašome jo susisiekti su Laisvės Administracija: 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. O jeigu kas žino kur jis gyvena, malonėkite pranešti jam. Ačiū.—Laisvės Adm. (210-212)

RANDAVOJIMAI

Viena mėnesį Veltui! Pasirandavoje po 3 ir 4 kambarių apartamentai, karštas vanduo, gražus kampinis namas. Išmaliosime pagal jūsų skonį. Trys blokal nuo Williamsburg tilto ir nuo visų kitų stočių. Renda \$15—\$20 mėnesį. Kreipkitės pas Janitor, Apt. 4, 95 Marcy Ave., kampus So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (208-213)

SUSIRINKIMAI

LAISVĖS VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ
Nepamirškite savo organizacijos susirinkime pasitarti Laisvės vajus reikalu. Turime iš anksto prisirengti ir pasiryžusiai darbuotis, kad vajus pavyktų.

Su Paradu Atidarysime 3-čios Karo Paskolos Vajų

Amerikiečiams mėtant tonus bombų ant nacių užgrobtos Europos, likusieji namie amerikiečiai pasiekė dar giliau į savo kišenius, kad anuos aprūpinti su dar daugiau ir geresnių bombų.

Tą mes, likusieji namie, padarysime pasipirkimu bonų laike Trečiosios Karo paskolos vaju. Lietuviai vajuje, kaip visada, dalyvaus aktyviai, tik su tuo skirtumu:

Šį kartą savo pirkinį pranešime Lietuvos Darbininkų Susivienijimo Centrai, 419 Lorimer St., Brooklyne, kad mes galėtume vardu lietuvių nupirkti bombas.

New Yorko mieste vaju bus pradėtas su įspūdingu paradu rugsėjo 9-tos popietį, parade dalyvaujant būriui militarisku

jėgų, vyrų ir moterų, taipgi bonų pardavimo vajininkams — "bondadiers," kurių priskaitoma apie pustučio tūkstančio New Yorko mieste, o visame krašte apie penki milijonai.

Trečiosios Karo Paskolos metu siekiama sukelti 15 milijonų dolerių visame krašte. New Yorko kvota yra arti penki milijonai — \$4,709,000,000.

Laikė šios paskolos darbininkai bus prašomi pirkti ekstra boną virš savo reguliarių kvotos, kuri, jų pačių sutikimu, jau yra išskaitoma iš algos pirkimui bonų.

Amalgameitų unijos viršininkai nusitarę prašyti narių, kad jie per rugsėjo ir spalio mėnesius pasididintų iš algų išskaitomas kvotas užtikrinimui, kad pasididinta kvota bus išpildyta.

Mirė Pasauliniai Garsus Inžinierius Leon Moisiej

Rugsėjo 3 dieną, New Yorke, savo namuose 530 West End Ave., mirė pasauliniai garsus inžinierius Leon S. Moisiej. Jis sulaukė 70 metų amžiaus ir mirė staigiai nuo širdies atakos.

Leon Moisiej buvo vienas iš žymiausių pasaulių tiltų bu davotojų. Veik visi didieji tiltai Amerikoje yra padaryti pagal jo planą. Tai jis pateikė planus tokiems garsiems tiltams, kaip Washingtono, Triboro, Whitestone, visi tiltai šio miesto apylinkė, taipgi jo planuotas Bayonne tiltas, Am-

bassador tiltas, Detroito; Maumee tiltas, Toledo, Ohio; Tacoma Narrows tiltas, Tacoma, Wash.

Jis paruošė planus Delaware tiltu, Philadelphia, ir buvo nariu inžinierių komisijoj paruošimui planų Golden Gate tiltui, San Francisco ir San Francisco-Oakland užlajos tiltui ir daugeliui kitų. Moisiej buvo kelis kartus apdovanotas įvairiais medaliais už jo gabumus.

Gimęs Rygoj.

Leon Moisiej gimė Rygoj, Latvijoje, kuri buvo Rusijos provincija. Jis ten pirmiausiai ir mokėsi. Pabaltikos Politechnikos Institute, o vėliau, kada atvažiavo į Jungtines Valstijas, tai Columbia Universitete.

Į Amerika atvažiavo 1891 metais ir šios šalies piliečiu tapo 1896 metais. Nuo 1895 iki 1897 metų dirbo, kaip inžinierius ant savęs, 1897 metais įstojo į New Yorko miesto tiltų komisiją, kurioj ir išbuvo iki 1915 metų. Tai prie šio darbo jis ne vien išdirbo, bet ir pravedė gyvenimą pakabintų tiltų teoriją. Pagal ją pagerinta ir sutvirtinta Brooklyn, Williamsburgh ir Queensboro tiltai. Vėliau, pagal jo teoriją pastatytas pakabintas tiltas Colognoj, Vokietijoje.

Buvo Draugas Sovietų

Leon Moisiej išvyko į Sovietų Sąjungą 1929 metais ir ten per tris metus buvo nariu Transporto Komisariate, kur išvien su kitais inžinieriais išdirbo visą eilę planų pastatymui tiltų ir milžiniškų plieno fabriky, kurie buvo statomi



Jonas C. Katinis.

sūnus Jono ir Elzbiotos Katinų, pažangių biznierių iš Easton, Pa. Jonas Katinis prieš kelis metus Brooklyne baigė laidotuvių direktoriaus mokslą ir sekmingai jį praktikavo Eastone, kur turėjo gero pasisekimo.

Tačiau Jonas Katinis ne vien praktikavo tame darbe, bet labai nuosirdžiai ir energingai dirbo Russian War Relief komitete, kur jis daugiausiai surinkdavo drabužių ir atliko kitus darbus. Jo brolis Vytautas jau tarnauja laivne nuo birželio, 1941 metų.

Pirmadienį vakare Jonas Katinis turėjo New Yorke pribūti į jaunų jureivių punktą išvykimui į mokinimosi stovyklą, bet traukinys suvėlavo visą valandą, gal iš priežasties traukinių nelaimės, tat ir jis antradienį įstojo į laivyną. Pirmo užėjo į mūsų dienrašio įstaigą atsiveikinti su pažįstamais. Linkėtina Jonui Katinui laimės ir pasisekimo tarnyboj.

Korp.

Ketvirtadienį Ivyks Didis Mitingas Už Laisvą Italiją

Didžiojo New Yorko priešfašistiniai italai, remiami daugelio unijų ir kitų masinių organizacijų, rengia didžiulį masinį mitingą rugsėjo 9-tos vakarą mobilizacijai į didesnę rėmimą Amerikos karo partiją Italija, apvalytą ne vien tik nuo Mussolinio, bet ir nuo visos jo šaikos.

Badoglio yra vienu iš tų reikalaujamų prašalinti, kadangi jis tęsia Mussolinio pradėtą sąjungą su Hitleriu.

Mitingo šaukėjų komitete yra kongresmanas Vito Marcantonio ir už tą mitingą yra pasisakę daugelis žymių italų kilmės amerikonių, tarpe tų garsusis orkestrų vadas Arturo Toscanini ir aktorė Ida Lupino, taipgi daug žymių unijistų ir įstatymdavystės atstovų, kurių vienu yra brooklyniečių Peter V. Cacchione.

Meniškoj programoj, apart masinio spektaklio, kuriame atvaizduos Italijos žmonių kančias prie Mussolinio režimo, dalyvauja žymūs komikai Jimmy Durante ir Jimmy Savo, operų solistai John Carmine Rossi ir Lidia Cortese.

Mitingas įvyks rugsėjo 9-tos vakarą, didžiojo Madison Square Garden Salėj, 50th St. ir 8th Ave., New Yorke.

pagal Pirmą Penkių Metų Planą.

Mirdamas paliko žmoną, sūnų ir dvi vedusias dukteris. Su mirčia Leon Moisiej pasaulis neteko vieno iš gabiausių inžinierių.

Šeštadienį Svarbus Parengimas

Šeštadienį, rugsėjo 11 dieną, 7:30 val. vakare, Laisvės Sveatinėj įvyks Brooklyno lietuvių komunistų labai svarbus vakarėlis su užkandžiais.

Dabar labai svarbus laikas, visos partijos ruošiasi prie rinkimų ir svarbių įvykių, tai ir darbo liaudies partija turi daug svarbių reikalų.

Tai bus nepaprastai svarbus vakarėlis, ne vien todėl, kad bus silkių ir kitokio maisto, tinkamo išsigerimo, bet bus ir prakalbų svarbiais bėgama is klausimais.

Visas ir visus kviečiame atsilankyti.

Rengėjai.

FILMOS

"The Great Mr. Handel"

Anglijoj išleistas, spalvotas judis, "The Great Mr. Handel" pradėdamas rodyti ketvirtadienį, 55th St. Playhouse teatre, No. 154 W. 55th St.

Šis judis išleistas paminėjimu 200 metų nuo to laiko, kada anglų kompozitorius G. F. Handel perstatė Londone veikalą "The Messiah."

Kuomet, pradžioje aštuonioliktosimtmečio, George Frede-



Scena iš filmos "Seeds of Freedom," rodomos Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

Darbininkų Įstaiga
SALES dël Balty, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkas atėjęs su naujaisiais įtaisymais.
KETURIOS BOLI ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Stanley Rutkinas Savininkas
282 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštiekos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVERgreen 4-9612

Gražus Pasirinkimas

Panausotas \$1.00 ir aukščiau
Aukštas \$3.50 ir aukščiau.
Puldavai moderniniai žiedai.
Setas \$30.00 ir aukščiau.
Inčialinis žiedas, \$15.00 ir aukščiau.
3-ju kavalių setas, \$2.50 ir aukščiau.

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND STREET
Tel. STagg 2-2173
BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIŠ.

rick Handel buvo Anglijoj muzikos karalius-kompozitorius ir jo operų pasiklausyti visada kimština prisigrūdavo klausovų, tada jis buvo pasiekęs aukščiausią laipsnį kaip pasaulinės muzikos kompozitorius ir dirigentas.

Bet pasipūtėlis Prince of Wales pradėjo be jokio reikalo Handel'į boikotuoti, net pirkdamas padaužas, kurie sukeltų triukšmą Handel'ui savo operą perstatant, tai tada Handelis pergyveno vieną nepasisekimą po kitam ir pagaliau pasiliko beveik be pinigų ir be draugų, išskiriant jo ištikimą tarną ir Mrs. Cibber. Jis pavojingai susirgo ir nors iš ligos šiek tiek pasveiko, bet jautėsi, kad jo darbas kaip kompozitoriaus ir muziko užsibaigė.

Vieną kartą pas jį atėjo literatas mėgėjas ir prašė Handel'į, kad jis parašytų muziką veikalui "The Messiah." Tai buvo iš biblijos surankiotos ištraukos — religinis veikalas. Kadangi tais laikais žmonės, pradant karaliais ir princiais ir baigiant ubagais, buvo fanatiškai religiški, tai Handel'is su veikalu "The Messiah" (Mesijus) ir vėl atgavo atgal

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
Veltui šermentinė (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilius ir karetas veseliom, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

LaGuardia Kalbės Unijistams

Elektristų, Radio ir Mašinistų Unijos, CIO, rengiamame masiniame mitinge šio penktadienio vakarą, rugsėjo 10-tą, Madison Square Gardene, be kitų žymių kalbėtojų, unijistų ir pašaliečių, kalbės New Yorko miesto majoras LaGuardia. Bus ir militarisku kalbėtoju.

Vyriausiu vakaro kalbėtoju elektristai turės Philip Murray, CIO prezidentą. Menama, kad jo kalba vyriausiai bus J. V. kongreso klausimu, taikoma į tas problemas, kurios liečia kongresą tuojau po atsidarymo ateinančios sesijos. Tai dėlto esą pakviesti ir tikimasi dalyvausiant keli kongresmanai, kurie jaučia pareigą išklausti ir nunešti kongresan darbininkų pageidavimus.

Pereitoji kongreso sesija prasikalo darbininkams ir kraštui prieš unijas ir vyriausio komandieriaus prezidento Roosevelto valią, pravarydama Smith-Connally aktą.

savo pirmiau turėtą aukštumą ir garbę, kaipo muzikas-kompozitorius.

Rp.

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienu, mes darome šį specialų pasiūlymą savo seniams ir naujiesiems paciantams. Nepaisant didelio paklino kainų ant visų akinių naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida Akiniai už \$7.50
Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidas. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminoti ir pasišokti užsina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
LINKSMA PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
Turime Gerų Vynų ir Degtinių
Atleikite pasimatyti su Givais Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

MATTHEW P. BALLAS
(BIELAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Lūždėto valandę kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUDAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.